

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΕΔΜ EMN BULLETIN

Το Δελτίο του ΕΔΜ παρέχει στους αρμόδιους χάραξης πολιτικής και σε άλλους αρμόδιους φορείς επικαιροποιήσεις για τις πρόσφατες εξελίξεις στη μεταναστευτική πολιτική και στην πολιτική διεθνούς προστασίας σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο. Η 18η Έκδοση περιέχει πληροφορίες από τον Ιανουάριο έως τον Μάρτιο 2017 και τις (τελευταίες) σχετικές στατιστικές που έχουν δημοσιευθεί.

Το Δελτίο διαμορφώνεται ανά τομέα πολιτικής. Μπορείτε να μεταβείτε απευθείας στον τομέα που σας ενδιαφέρει επιλέγοντας ένα από τα ακόλουθα θέματα:

[1. Γενικές εξελίξεις πολιτικής](#), [2. Υλοποίηση του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου](#), [3. Ασυνόδετοι Ανήλικοι και Ευάλωτες Ομάδες](#), [4. Νόμιμη μετανάστευση και Ένταξη](#), [5. Διαχείριση των εξωτερικών συνόρων](#), [6. Παράτυπη μετανάστευση και επιστροφή](#), [7. Δράσεις Αντιμετώπισης Εμπορίας Ανθρώπων](#), [8. Εξωτερική διάσταση](#), [Παράρτημα για τις Συμπληρωματικές Στατιστικές ΕΕ](#), [Συμπληρωματικές πληροφορίες](#), [άλλα αποτελέσματα έργων του ΕΔΜ και επερχόμενες εκδηλώσεις](#).

ΕΙΔΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Στις 2 Μαρτίου 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε ένα [ανανεωμένο Σχέδιο Δράσης της ΕΕ για την Επιστροφή](#) και μια [Σύσταση στα Κράτη Μέλη](#) για τον τρόπο διαμόρφωσης αποτελεσματικότερων διαδικασιών επιστροφής. Οι προτεινόμενες δράσεις σε επίπεδο ΕΕ περιλαμβάνουν:

- ★ Αυξημένη χρηματοδοτική υποστήριξη στα Κράτη Μέλη.
- ★ Βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών για την εκτέλεση αποφάσεων επιστροφής.
- ★ Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για να διασφαλιστεί ότι τα πακέτα επανένταξης χαρακτηρίζονται από συνοχή και συνεκτικότητα μεταξύ όλων των Κρατών Μελών.
- ★ Ταχεία ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για τις Συμφωνίες Επανεισδοχής με τη Νιγηρία, την Τυνησία, την Ιορδανία και προώθηση της συνεργασίας με το Μαρόκο και την Αλγερία.

Η Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρέχει στα Κράτη Μέλη καθοδήγηση σχετικά με συγκεκριμένες και άμεσες δράσεις που μπορούν να αναλάβουν για να καταστήσουν τις διαδικασίες επιστροφών πιο αποτελεσματικές, για παράδειγμα ενισχύοντας τη δυνατότητά τους να πραγματοποιούν επιστροφές και δημιουργώντας προγράμματα υποβοηθούμενης εθελοντικής επιστροφής μέχρι τον Ιούνιο 2017.

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΕ

- ★ Στις 28 Φεβρουαρίου, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) [δήλωσε](#) αναρμόδιο να αποφασίσει για τη νομιμότητα της Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας, μετά από προσφυγές τριών αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα. Το Δικαστήριο έκρινε ότι τα Κράτη Μέλη, ως παράγοντες που ενεργούν σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, είχαν συνάψει τη συμφωνία με την Τουρκία και κάποια από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ.
- ★ Στις 25 Ιανουαρίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος της ΕΕ για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας εξέδωσαν [Κοινή Ανακοίνωση](#) σχετικά με τις προκλήσεις για τη διαχείριση της μετανάστευσης στη διαδρομή της Κεντρικής Μεσογείου. Η Ανακοίνωση περιείχε δέσμευση συνδρομής στη Λιβύη και στα γειτονικά της κράτη με σκοπό τη μείωση του αριθμού των ατόμων που εγκατέλειπαν τη Λιβύη με προορισμό την Ιταλία, εκτός των άλλων με αύξηση της χρηματοδότησης, ανάπτυξη αποστολών ΕΕ, αντιμετώπιση των λαθρεμπόρων και των παράνομων διακινητών μέσω της Επιχείρησης Sophia της EUNAVFOR MED και της Λιβυκής Ακτοφυλακής, καθώς επίσης και αύξηση της επανεγκατάστασης.

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

- ★ **Ολλανδία:** Στις 15 Μαρτίου έλαβαν χώρα στην Ολλανδία βουλευτικές εκλογές. Το κυβερνών φιλελεύθερο κόμμα (VVD) του εν ενεργεία Πρωθυπουργού έχασε 11 έδρες, αλλά παρέμεινε μεγαλύτερο κοινοβουλευτικό κόμμα (30 από τις 50 έδρες). Το κυβερνών σοσιαλδημοκρατικό κόμμα (PvdA) μείωσε σε μεγάλο βαθμό τη δύναμή του, λαμβάνοντας 9 έδρες από τις 38 που κατείχε. Τα κόμματα VVD, CDA (Χριστιανοδημοκράτες), D66 (φιλελεύθεροι) και το GroenLinks (πράσινοι) ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις για τον σχηματισμό κυβέρνησης.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΣΥΛΟΥ

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΕ

- ★ Στις 8 Φεβρουαρίου, τα Διοικητικά Συμβούλια της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) πραγματοποίησαν την [πρώτη κοινή συνεδρίασή](#) τους στη Μάλτα. Συζήτησαν για τη συνεργασία μεταξύ φορέων της ΕΕ για τα κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης στην Ελλάδα και στην Ιταλία, για την ανταλλαγή δεδομένων και ανάλυση των μεταναστευτικών ροών προς την ΕΕ, καθώς και θέματα μελλοντικής συνεργασίας μετά την πρόταση της Επιτροπής για αύξηση των αρμοδιοτήτων της EASO και μετά την υιοθέτηση του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής τον Σεπτέμβριο. Οι Εκτελεστικοί Διευθυντές των δύο φορέων υπέγραψαν επίσης [Σχέδιο Συνεργασίας EASO-Frontex](#) για το 2017-2018.

Απόφαση Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Υπόθεση C-638/16

Στην απόφαση της 7ης Μαρτίου 2017, το ΔΕΕ αποφάσισε ότι τα Κράτη Μέλη δεν υποχρεούνται, σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ, να παρέχουν θεώρηση εισόδου για ανθρωπιστικούς λόγους σε άτομα που επιθυμούν να περάσουν στην επικράτειά τους για την υποβολή αίτησης ασύλου. Μπορούν όμως να το πράξουν σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι το δίκαιο ΕΕ ορίζει μόνο τη διαδικασία και τους όρους έκδοσης θεωρήσεων διέλευσης ή πρόθεσης διαμονής στην επικράτεια των Κρατών Μελών διάρκειας έως 90 ημερών.

- ★ Στις 28 Φεβρουαρίου, η EASO και η Κύπρος υπέγραψαν [τροποποίηση](#) του [Σχεδίου Ειδικής Στήριξης της EASO](#) για την παροχή πιο εξατομικευμένης στήριξης στην Κύπρο έως τις 31 Ιανουαρίου 2018. Για να συνεχιστεί επίσης η υλοποίηση των μέτρων αρχικής στήριξης, κατόπιν αιτήματος της Κύπρου, προστέθηκαν νέες δραστηριότητες για τη διαχείριση συσσωρευμένων θεμάτων και για τα μέτρα έκτακτης ανάγκης. Με βάση τη συμφωνία, η EASO θα αποστείλει τέσσερις εμπειρογνώμονες, εξειδικευμένους στη διαχείριση των συσσωρευμένων υποθέσεων. Η EASO είναι επίσης έτοιμη για την παροχή επιχειρησιακής βοήθειας στον Κύπρο, ως μέρος του σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης, στον τομέα της καταγραφής, του ελέγχου και της υποδοχής των ατόμων που ζητούν διεθνή προστασία, σε περίπτωση μεγάλου αριθμού αφίξεων.
- ★ Στις 3 Μαρτίου, η Επιτροπή ανήγγειλε ότι η [χρηματοδότηση ενός ειδικού εκπαιδευτικού προγράμματος](#) βοήθησε 2.500 παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες να επιστρέψουν στο σχολείο στην Ελλάδα. Το έργο υλοποιήθηκε από τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ) και υποστηρίζει τη μεταφορά των παιδιών στα σχολεία και τη διανομή σχολικών ειδών με χρηματοδότηση €2,8 εκ. από τη Στήριξη Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ. Έρχεται να προστεθεί σε άλλες άτυπες δραστηριότητες εκπαιδευτικής στήριξης 9.000 παιδιών προσφύγων στην Ελλάδα και οδηγεί το συνολικό ποσό στήριξης της ΕΕ σε ύψος άνω του €1 δις.
- ★ Στη [Δέκατη έκθεση για την μετεγκατάσταση και επανεγκατάσταση](#), η Επιτροπή αποκάλυψε ότι από την έναρξη του σχεδίου μετεγκατάστασης τον Σεπτέμβριο 2015 είχε υλοποιηθεί ποσοστό μικρότερο από 14% της αρχικής δέσμευσης μετεγκατάστασης. Μέχρι τον Μάρτιο 2017, 9.610 αιτούντες άσυλο είχαν μετεγκατασταθεί από την Ελλάδα και 3.936 από την Ιταλία, συνολικά 13.546 από τα 106.000 άτομα.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

- ★ Σύμφωνα με τα [τελευταία δεδομένα της Eurostat](#), ο αριθμός των πρώτων αιτήσεων ασύλου για διεθνή προστασία στην ΕΕ μειώθηκε **-51% το τέταρτο τρίμηνο (207.000) σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο 2015 (426.000) και -43% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους (358.300)**. Από το Σχήμα 1α στο Παράρτημα προκύπτει ότι, το 2016, οι αιτήσεις έφθασαν στον μεγαλύτερο μηνιαίο αριθμό τον Αύγουστο (137.980) και μειώθηκαν μετά σε 62.985 τον Δεκέμβριο, φθάνοντας περίπου στο ήμισυ συγκριτικά με τον Δεκέμβριο 2015 (108.770). Όπως φαίνεται στο Σχήμα 1β του Παραρτήματος, ποσοστό **96%** των συνολικών αιτήσεων διεθνούς προστασίας ήταν **πρώτες αιτήσεις** και τα τρία Κράτη Μέλη με τον μεγαλύτερο αριθμό αιτήσεων ήταν η **Γερμανία** (77.240), η **Ιταλία** (37.770) και η **Γαλλία** (20.200).
- ★ Στην ΕΕ και στη Νορβηγία, το τέταρτο τρίμηνο 2016, εκδόθηκαν συνολικά **355.700 πρωτόδικες αποφάσεις ασύλου**. Οι συνολικές θετικές αποφάσεις για το διάστημα αυτό ήταν **216.895**, σε σύγκριση με τις **138.805** αρνητικές αποφάσεις (βλ. Σχήμα 2 στο Παράρτημα). Όπως και στο προηγούμενο τρίμηνο, ο μεγαλύτερος αριθμός πρωτόδικων αποφάσεων ασύλου εκδόθηκε στη **Γερμανία**, και μετά στη **Σουηδία** και στην **Ιταλία**.

- ★ Η ΕΑΣΟ δημοσίευσε τις [Τελευταίες Τάσεις για το Άσυλο για τον Φεβρουάριο 2017](#). Σύμφωνα με την έκθεση, ο αριθμός αιτήσεων άσυλου σε ΕΕ και Νορβηγία και Ελβετία ήταν 59.036 αιτήσεις τον Φεβρουάριο, ο χαμηλότερος μηνιαίος συνολικός αριθμός για τα τελευταία δύο χρόνια (46% χαμηλότερος του Φεβρουαρίου 2016 και 19% του Φεβρουαρίου 2015). Οι τρεις χώρες καταγωγής με τον μεγαλύτερο αριθμό αιτήσεων ήταν η Συρία (7.795), η Νιγηρία (4.105) και το Αφγανιστάν (4.041).

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

- ★ **Αυστρία:** Το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Αυστρίας υπέβαλε προδικαστικό [ερώτημα](#) στο ΔΕΕ σχετικά με τον Κανονισμό Δουβλίνου. Ειδικότερα, το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο ρώτησε εάν μια *de facto* ανοχή εισόδου μπορεί να εννοείται ως «θεώρηση εισόδου» για τους σκοπούς του Κανονισμού Δουβλίνου.
- ★ **Κροατία:** Το Υπουργείο Εσωτερικών συνέταξε ένα ενημερωτικό δελτίο για τη Διεθνή Προστασία και το μετέφρασε στα Αγγλικά, στα Γαλλικά, στα Αραβικά, στα Περσικά, στα Ουρντού, στα Σομαλικά, στα Ρωσικά και στα Παστού.
- ★ **Κύπρος:** Τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο, οργανώθηκαν σύνοδοι κατάρτισης σχετικά με την ταυτοποίηση των θυμάτων βασανιστηρίων από το Διεθνές Συμβούλιο Αποκατάστασης Θυμάτων Βασανισμού (IRCT), στο πλαίσιο του Ειδικού Σχεδίου Στήριξης της Κύπρου της ΕΑΣΟ. Έλαβαν χώρα τρεις ξεχωριστές δράσεις κατάρτισης ιατρικών επαγγελματιών, ενώ μια άλλη δράση ταυτοποίησης θυμάτων βασανισμού κατά τη διαδικασία άσυλου αφορούσε τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας Άσυλου.
- ★ **Φινλανδία:** Τα κέντρα υποδοχής σε Ελσίνκι, Τούρκο και Όουλου θα [δημιουργήσουν ένα επιχειρησιακό πρότυπο](#) που θα χρησιμοποιείται για να παρέχει εντατική στήριξη σε ιδιαίτερα προβληματικούς αιτούντες άσυλο, όπως άτομα με θέματα ψυχικής υγείας ή προβλήματα αλκοολισμού ή ναρκωτικών. Επιπλέον, τις 27 Ιανουαρίου, εγκρίθηκαν [δύο νέα προσωρινά μέτρα](#) ως μέρος του Νόμου περί Αλλοδαπών. Τα μέτρα αυτά αφορούν τις προϋποθέσεις διαμονής για παιδιά και για αιτούντες άσυλο. Οι δυνατότητες φιλοξενίας των κέντρων υποδοχής θα μειωθούν κατά περίπου 1.100 κλίνες μέχρι το τέλος Αυγούστου 2017. Η Φινλανδική Υπηρεσία Μετανάστευσης έχει συνεπώς ενημερώσει για [την καταγγελία των συμβάσεων](#) τους υπεύθυνους των κέντρων υποδοχής, οι οποίοι θα διεξάγουν τελικά διαπραγματεύσεις συνεργασίας των υπαλλήλων με το προσωπικό των κέντρων.
- ★ **Γαλλία:** Δύο διατάγματα που υιοθετήθηκαν στις 7 Μαρτίου ως μέρος των μεταρρυθμίσεων για το δικαίωμα άσυλου που ξεκίνησαν το 2015 και λόγω της δημιουργίας πολλών χώρων φιλοξενίας στα κέντρα υποδοχής αιτούντων άσυλο (CADA) και πολλών κέντρων προσωρινής φιλοξενίας (CPH), θέσπισαν περιφερειακές χορηγήσεις σχετικά με το λειτουργικό κόστος των [κέντρων υποδοχής αιτούντων άσυλο](#) και των [κέντρων προσωρινής φιλοξενίας](#). Το [Διάταγμα της 29ης Μαρτίου 2017 περί διάφορων διατάξεων σχετικών με το οικονομικό βοήθημα του αιτούντος άσυλο](#) εξειδικεύει τον τρόπο υπολογισμού του οικονομικού βοηθήματος των αιτούντων άσυλο. Το Διάταγμα αυτό τέθηκε σε ισχύ την 1η Απριλίου 2017.
- ★ **Ουγγαρία:** Το Ουγγρικό Κοινοβούλιο ενέκρινε τον Νόμο XX του 2017 για την «Ενίσχυση της Διαδικασίας που Διεξάγεται στις Περιοχές Επιτήρησης των Συνόρων» τις 7 Μαρτίου, με θέση σε ισχύ από 28 Μαρτίου. Στόχος είναι η αξιολόγηση των αιτήσεων άσυλου στα σύνορα και η προστασία των Συνόρων Σένγκεν. Ο Νόμος περιέχει ειδικές διατάξεις για τις επιλογές υποβολής αίτησης άσυλου, τις διαδικασίες υποδοχής, και τους διαδικαστικούς κανόνες ανάσχεσης των παράνομων αφίξεων στην επικράτεια της χώρας.
- ★ **Ιρλανδία:** Ο [Νόμος Διεθνούς Προστασίας 2015](#) τέθηκε σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 2016. Αποτελεί σημαντική εξέλιξη στον τομέα της διεθνούς προστασίας, με την έννοια ότι μεταρρυθμίζει το σύστημα εξέτασης των αιτήσεων και εισάγει ενιαία διαδικασία αιτήσεων.
- ★ **Ιταλία:** Σε ένα νέο [διάταγμα](#) (σε ισχύ από 17 Φεβρουαρίου) προβλέπεται η επιτάχυνση των διαδικασιών άσυλου. Με τον νέο νόμο δημιουργούνται νέα μονομελή δικαστικά τμήματα για υποθέσεις μετανάστευσης, που θα είναι αρμόδια να αποφασίζουν για τις προσφυγές σχετικά με το άσυλο.
- ★ **Λετονία:** Στις 17 Μαρτίου ξεκίνησε η λειτουργία του εκτεταμένου κέντρου υποδοχής αιτούντων άσυλο «Mucenieki». Το κέντρο αυτό μπορεί μέχρι σήμερα να φιλοξενήσει 450 αιτούντες άσυλο.

Απόφαση Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου

Υπόθεση C-528/15

Με απόφαση του στις 15 Μαρτίου 2017, το ΔΕΕ έκρινε ότι αν αναγνωστούν συνδυαστικά, τα Άρθρα 2(v) και 28(2) του Κανονισμού Δουβλίνου III, πρέπει να ερμηνεύονται ως διατάξεις που θεσπίζουν ότι τα αντικειμενικά κριτήρια που οδηγούν στην εκτίμηση ότι ένας αιτών μπορεί να διαφύγει πρέπει να καθορίζονται σε δεσμευτική διάταξη γενικής εφαρμογής στην εθνική νομοθεσία. Χωρίς την απαρίθμηση των κριτηρίων αυτών, κρίνεται ότι το Άρθρο 28(2) δεν ισχύει και η κράτηση για τον λόγο αυτό είναι παράνομη.

- ★ **Λιθουανία:** Στις 8 Μαρτίου, η κυβέρνηση επιβεβαίωσε την Περιγραφή της Διαδικασίας Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο, όπου προβλέπονται τα θέματα φιλοξενίας των αιτούντων άσυλο - οι οποίοι δεν μπορούν να φιλοξενηθούν στο Κέντρο Καταγραφής Αλλοδαπών λόγω θεμάτων χωρητικότητας - σε άλλες κτιριακές εγκαταστάσεις ή σε προσωρινή στέγαση. Ρυθμίζεται επίσης η εξασφάλιση των όρων υποδοχής. Η Περιγραφή άλλαξε την προσέγγιση στέγασης των αιτούντων άσυλο, με την έννοια ότι αρμόδια για την κατάρτιση του καταλόγου όλων των διαθέσιμων εγκαταστάσεων κοινωνικής στέγασης σε δήμους θα είναι η Διεύθυνση Μετανάστευσης, ενώ ένας πάροχος υπηρεσιών θα διασφαλίζει την τοποθέτηση των ατόμων σε διαθέσιμα κτίρια.
  - ★ **Ολλανδία:** Ο Υπουργός Μετανάστευσης ενημέρωσε με [επιστολή](#) το Κοινοβούλιο για τη θέση των παιδιών στο ΚΕΣΑ. Η επιστολή έρχεται σε συνέχεια σχολίων της UNICEF, της Defence for Children (Υπεράσπιση για τα Παιδιά) και του Ολλανδικού Συμβουλίου Μεταναστών (στα Ολλανδικά: Vluchtelingenwerk) για τις προτάσεις αναθεώρησης του ΚΕΣΑ. Ο Υπουργός ενημέρωσε το Κοινοβούλιο ότι, στην επανεξέταση του ΚΕΣΑ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή λαμβάνει πάντα υπόψη της τα συμφέροντα των παιδιών. Στην επιστολή αναφέρονται τα εξής θέματα: επιτροπεία, διαδικασία εξέτασης του παραδεκτού, ταχεία διαδικασία, μεθοριακή διαδικασία, κράτηση και πρόληψη δευτερογενούς μετανάστευσης.
- Απόφαση Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου**
[Υπόθεση C-573/14](#)

Στην απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2017, το ΔΕΕ έκρινε την ερμηνεία του άρθρου 12(2)(γ) και 12(3) της [Οδηγίας για την Αναγνώριση 2004/83/ΕΚ](#). Το Δικαστήριο αποφάσισε ότι μια αίτηση ασύλου μπορεί να απορρίπτεται αν ο απών έχει συμμετάσχει σε δραστηριότητες τρομοκρατικού δικτύου. Δεν χρειάζεται η διάπραξη προσωπικών τρομοκρατικών ενεργειών ή ηθική αυτοουργία σε αυτές ή συμμετοχή στην παραγγελία τους.
- ★ **Σουηδία:** Μια επιτροπή που όρισε η κυβέρνηση αξιολόγησε τη Σουηδική αντίδραση στην κρίση ασύλου του 2015. Η Επιτροπή έκρινε ότι η υποδοχή πολλών αιτούντων άσυλο σε μικρό χρονικό διάστημα ισοδυναμούσε με «τεράστια πίεση» για τους εμπλεκόμενους και ότι «κανείς δεν περίμενε τον τόσο μεγάλο αριθμό προσφύγων που κινήθηκαν προς τη Σουηδία». Για καλύτερη ετοιμότητα αντιμετώπισης ανάλογων φαινομένων στο μέλλον, η επιτροπή επεσήμανε επίσης ότι οι δραματικές εξελίξεις το φθινόπωρο 2015 έδωσαν στη Σουηδική Κυβέρνηση και στους κρατικούς φορείς μια ευκαιρία συλλογής πολύτιμων εμπειριών για τη συγκέντρωση πληροφοριών, την ανάλυσή τους και την υλοποίηση μέτρων με συντονισμένο τρόπο. Η [τελική έκθεση της Επιτροπής](#) περιλαμβάνει μια σύνοψη των βασικών ευρημάτων στα Αγγλικά.

Μετεγκατάσταση και Επανεγκατάσταση

- ★ **Ιρλανδία:** Η κυβέρνηση δεσμεύτηκε να επανεγκαταστήσει 1.040 πρόσφυγες στην Ιρλανδία μέχρι το τέλος του 2017 σύμφωνα με το [πρόγραμμα επανεγκατάστασης](#) υπό την αιγίδα της Ύπατης Αρμοστείας των ΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR). Μέχρι το τέλος 2016, 519 άτομα είχαν φθάσει στην Ιρλανδία, από τα οποία 499 επανεγκαταστάθηκαν σε διάφορες κοινότητες της χώρας. Η Ιρλανδία δεσμεύτηκε επίσης να παραλάβει ακόμα 520 πρόσφυγες από τον Λίβανο το 2017.
- ★ **Λιθουανία:** Τον Μάρτιο, η Λιθουανία παρέλαβε την πρώτη ομάδα ατόμων για μετεγκατάσταση από την Ιταλία (οκτώ άτομα από την Ερυθραία). Όλες οι προγενέστερες μετεγκαταστάσεις και επανεγκαταστάσεις ήταν από την Ελλάδα και την Τουρκία (229 μετεγκαταστάσεις από Ελλάδα και 25 επανεγκαταστάσεις από Τουρκία).
- ★ **Λουξεμβούργο:** Στις 12 Ιανουαρίου, 15 ενήλικες και 14 παιδιά [μετεγκαταστάθηκαν](#) από την Ελλάδα στο Λουξεμβούργο στο πλαίσιο του μηχανισμού μετεγκατάστασης. Την 1η Φεβρουαρίου, 46 Σύροι πρόσφυγες (25 ενήλικες και 21 παιδιά) [επανεγκαταστάθηκαν](#) από την Τουρκία στο Λουξεμβούργο στο πλαίσιο της συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας της 18ης Μαρτίου 2016. Επιπλέον, στις 21 και 22 Μαρτίου, 23 ενήλικες και 29 παιδιά [μετεγκαταστάθηκαν](#) από την Ελλάδα στο Λουξεμβούργο.
- ★ **Πορτογαλία:** Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Θεματολογίου για τη Μετανάστευση, η Πορτογαλία μετεγκατέστησε και επανεγκατέστησε ήδη 1.137 άτομα από την Ιταλία και την Ελλάδα στα οποία χορηγήθηκε καθεστώς διεθνούς προστασίας.
- ★ **Ισπανία:** Από τον Ιανουάριο ως τον Μάρτιο, 81 άτομα μετεγκαταστάθηκαν από την Ιταλία στην Ισπανία και 189 άτομα από την Ελλάδα στην Ισπανία. Στις 30 Μαρτίου, 21 άτομα επανεγκαταστάθηκαν από την Τουρκία στην Ισπανία και άλλα 24 άτομα μετεγκαταστάθηκαν στις 31 Μαρτίου.
- ★ **Σουηδία:** Στα μέσα Ιουνίου 2017, η Σουηδία θα αρχίσει να δέχεται αιτούντες άσυλο από την Ελλάδα και την Ιταλία σύμφωνα με το πρόγραμμα μετεγκατάστασης έκτακτης ανάγκης της ΕΕ. Η [Σουηδική Υπηρεσία Μετανάστευσης ετοιμάζεται](#) να δεχθεί πάνω από 3.000 αιτούντες άσυλο από την Ελλάδα και την Ιταλία μεταξύ 16 Ιουνίου και 26 Σεπτεμβρίου 2017. Επειδή η Σουηδία υποδέχθηκε δυσανάλογα μεγάλο αριθμό αιτούντων άσυλο το φθινόπωρο 2015, το Συμβούλιο αποφάσισε τον Ιούνιο 2016 να αναστείλει τις υποχρεώσεις συμμετοχής της Σουηδίας στη δραστηριότητα μετεγκατάστασης. Η αναστολή αυτή λήγει τον Ιούνιο 2017.

- ★ **Ηνωμένο Βασίλειο:** Στις 23 Φεβρουαρίου ανακοινώθηκε ότι περισσότεροι από 5.000 Σύροι πρόσφυγες επανεγκαταστάθηκαν στο ΗΒ σύμφωνα με το πρόγραμμα Επανεγκατάστασης Ευάλωτων Ατόμων από τον Οκτώβριο 2015. Πάνω από 1.200 πρόσφυγες έφθασαν τους τελευταίους τρεις μήνες του 2016, γεγονός που σημαίνει ότι 5.454 άτομα έχουν καταφύγει στη χώρα από τη στιγμή που η κυβέρνηση δεσμεύτηκε να επανεγκαταστήσει 20.000 πρόσφυγες μέχρι το 2020.

3. ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΟΙ ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

- ★ **Βέλγιο:** Ο Γενικός Επίτροπος για τους Πρόσφυγες και τους Απάτριδες δημοσίευσε [ένα εγχειρίδιο για τους ασυνόδευτους ανηλίκους που ζητούν άσυλο στο Βέλγιο](#) (διαθέσιμο στα Ολλανδικά, Γαλλικά και Αγγλικά - άλλες γλώσσες θα είναι διαθέσιμες μέσα στο 2017). Το εγχειρίδιο αυτό παρέχει πληροφορίες για τη διαδικασία ασύλου στους ασυνόδευτους ανηλίκους και στους επιτρόπους τους.
- ★ **Κροατία:** Ο ΔΟΜ του Ζάγκρεμπ συμμετέχει στο έργο «Προστασία των παιδιών στο πλαίσιο της μεταναστευτικής και προσφυγικής κρίσης στην Ευρώπη», επικεφαλής του οποίου είναι ο ΔΟΜ Βουδαπέστης. Σε αυτό το τρίμηνο, ο ΔΟΜ του Ζάγκρεμπ πραγματοποίησε συναντήσεις με ορισμένους συμμετέχοντες φορείς, όπως τις υπηρεσίες κοινωνικής μέριμνας και τις διεθνείς αρχές προστασίας ανηλίκων. Σκοπός των συναντήσεων ήταν η ανάπτυξη ενός μηχανισμού διαγράμματος ροών για τις διαδικασίες που αφορούν τους Ασυνόδευτους Ανηλίκους Μετανάστες με καθοδήγηση από δύο φορείς: τον Οργανισμό εκπαίδευσης παιδιών και νέων Dugave και τον Οργανισμό για τα Παιδιά A.G. Matoš που βρίσκεται στο Ζάγκρεμπ.
- ★ **Γαλλία:** Την 1η Ιανουαρίου, τέθηκε σε ισχύ μια μεταρρύθμιση σχετικά με τους πολίτες τρίτων χωρών που ζητούν άδεια διαμονής για λόγους υγείας. Σε [ενημερωτικό σημείωμα](#) της 29ης Ιανουαρίου περιγράφεται η ισχύουσα διαδικασία εξασφάλισης μιας πιο τυποποιημένης εφαρμογής ιατρικής αξιολόγησης της υγείας πολιτών τρίτων χωρών σε όλη την επικράτεια.
- ★ **Ιταλία:** Το 2016, το Ιταλικό Κοινοβούλιο ενέκρινε ένα νομοσχέδιο με το οποίο τροποποιούνται κάποια τμήματα του Νομοθετικού Διατάγματος 286/1998 για τα μέτρα προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων. Το νομοσχέδιο εγκρίθηκε στις 29 Μαρτίου και αποβλέπει στην ενίσχυση της προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων, θεσπίζοντας την απαγόρευση απόρριψης και επιστροφής των ατόμων αυτών στα εθνικά σύνορα, διαδικασίες επιτάχυνσης της ταυτοποίησης τους και ένα ανώτατο όριο για την περίοδο πρώτης υποδοχής που περιορίζεται σε 30 ημέρες.

Το έργο «ΠΟΤΕ ΜΟΝΟΙ για ένα βιώσιμο αύριο. Υποδοχή και στήριξη ασυνόδευτων ανηλίκων και νέων που φθάνουν μόνοι στην Ιταλία» αποτελεί τμήμα του Επιμέρους Ταμείου EPIM για τις μακροπρόθεσμες προοπτικές και την προστασία των παιδιών που μετακινούνται στην Ευρώπη. Με το έργο αυτό, προβλέπονται οκτώ έργα προστασίας και ένταξης ασυνόδευτων ανηλίκων σε 12 Ιταλικές περιφέρειες, κυρίως στον Νότο της χώρας, με συνολικά διαθέσιμα κονδύλια €3,5 εκ.

4. ΝΟΜΙΜΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΕΘΝΩΣ ΚΑΙ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΕ

- ★ Στις 15 Μαρτίου, ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ δημοσίευσε [έκθεση](#) στην οποία εξετάζονται οι πολιτικές ένταξης των Κρατών Μελών και τα σχέδια δράσης για τη συμμετοχή μεταναστών, προσφύγων και των απογόνων τους στην κοινωνική ζωή. Στην έκθεση επισημαίνονται τόσο οι θετικές πρακτικές όσο και τα προβλήματα της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς, η συμμετοχή στην αγορά εργασίας και η εκμάθηση γλωσσών, αλλά υπογραμμίζεται ωστόσο ότι χρειάζονται μεγαλύτερες προσπάθειες για τον συντονισμό των προσεγγίσεων ένταξης μεταξύ Κρατών Μελών, για την καταπολέμηση των διαχωρισμών στο εκπαιδευτικό σύστημα και για την αντιμετώπιση των διακρίσεων και των θεμάτων ανισότητας των φύλων.

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

- ★ **Αυστρία:** Την 1η Ιανουαρίου, τέθηκε σε ισχύ μια [τροποποίηση](#) των Διαδικασιών του Νόμου για τα Διοικητικά Δικαστήρια (VwGVG). Η νομική αρωγή μπορεί πλέον να παρέχεται σε δικαστικά τμήματα που δεν είναι ποινικά (ενώπιον διοικητικών δικαστηρίων).
Σύμφωνα με την [πρόταση Νόμου για Τροποποίηση του Νόμου περί Αλλοδαπών 2017](#), οι νόμιμα διαμένοντες αλλοδαποί στην Αυστρία θα μπορούν να υποβάλλουν αίτηση θεώρησης λόγω έκτακτων περιστάσεων μέσα στην επικράτεια της Αυστρίας, και ειδικότερα για ανθρωπιστικούς λόγους.
- ★ **Βέλγιο:** Την περίοδο αναφοράς έχουν υιοθετηθεί τρεις νομοθετικές αλλαγές. Η πρώτη ήταν μια τροποποίηση του Νόμου περί Μετανάστευσης (δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 8 Φεβρουαρίου) με την οποία θεσπίστηκε μια νέα προϋπόθεση για τη διατήρηση της άδειας διαμονής ορισμένων αλλοδαπών. Στο εξής, ορισμένοι αλλοδαποί θα πρέπει να [παρέχουν απόδειξη της προθυμίας τους για ένταξη στην κοινωνική ζωή](#). Αν ο όρος της «εύλογης προσπάθειας» δεν πληρούται, η Υπηρεσία Μετανάστευσης μπορεί να καταγγείλει το δικαίωμα διαμονής τους. Προβλέπονται ωστόσο μερικές εξαιρέσεις. Ο νόμος αυτός υποχρεώνει ορισμένους αλλοδαπούς που υποβάλουν αίτηση άδειας διαμονής να υπογράψουν μια «δήλωση νεοεισερχόμενου» όπου θα δηλώνουν ότι κατανοούν τις θεμελιώδεις αξίες και πρότυπα της

κοινωνίας και ότι θα ενεργούν αναλόγως. Η υπογραφή της δήλωσης αυτής θα αποτελεί προϋπόθεση για το παραδεκτό της αίτησης - το περιεχόμενό της πρέπει ακόμα να καθοριστεί μέσω συμφωνίας συνεργασίας με τις Βελγικές Κοινότητες και Περιφέρειες. Δεύτερον, με Βασιλικό Διάταγμα, σε ισχύ από 1ης Μαρτίου-[αυξάνονται τα τέλη](#) που καταβάλλονται από τους αλλοδαπούς που ζητούν Βελγικές άδειες διαμονής (μέγιστο ποσόν €350). Τα τέλη αυτά προορίζονται για την κάλυψη του διοικητικού κόστους επεξεργασίας των αιτήσεων άδειας διαμονής. Τρίτον, ένας νέος νόμος - δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα στις 2 Φεβρουαρίου - που επιτρέπει σήμερα στους Βελγικούς δήμους να [εισπράττουν ένα τέλος όταν οι αλλοδαποί ανανεώνουν, επεκτείνουν ή αντικαθιστούν μια προσωρινή άδεια διαμονής](#), για την κάλυψη του κόστους επεξεργασίας των αιτήσεων άδειας διαμονής. Το [Βασιλικό Διάταγμα](#) της 5ης Μαρτίου προβλέπει ότι ύψος του τέλους αυτού δεν μπορεί να υπερβαίνει τα €50, ότι ισχύει μόνο για τις κάρτες προσωρινής διαμονής (κάρτες Α) και ότι θα εισπράττεται το πολύ μια φορά τον χρόνο.

- ★ **Κροατία:** Ο νέος Νόμος για τα Διοικητικά Τέλη (Επίσημη Εφημερίδα 115/16) τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου. Αφορά τις διαδικασίες ρύθμισης της προσωρινής ή μόνιμης διαμονής αλλοδαπών, τις άδειες διαμονής και εργασίας, καθώς και τα πιστοποιητικά καταχώρησης σε μητρώα εργασίας. Επιπλέον, υπάρχει νέος Κανονισμός για το Δασμολόγιο Διοικητικών Τελών σε ισχύ από 1ης Φεβρουαρίου (Επίσημη Εφημερίδα 8/17). Ο κανονισμός αυτός τροποποίησε τα δασμολόγια διοικητικών τελών, τα οποία μειώθηκαν. Τα δασμολόγια για διαδικασίες νόμιμης μετανάστευσης εξειδικεύονται στο δασμολόγιο αριθμός 9.
- ★ **Τσεχία:** Τον Ιανουάριο 2017, η Υπηρεσία Διαχείρισης Εγκαταστάσεων για τους Πρόσφυγες του Υπουργείου Εσωτερικών (SUZ) ανέλαβε αρμοδιότητα γενικού παρόχου υπηρεσιών ένταξης στο πλαίσιο του τρέχοντος Κρατικού Προγράμματος Ένταξης για δικαιούχους διεθνούς προστασίας και για χρονικό διάστημα 12 μηνών. Η SUZ θα έχει την ευθύνη συντονισμού και παροχής υπηρεσιών ένταξης σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας συνεργαζόμενη με άλλους φορείς, όπως συναρμόδια υπουργεία, δήμους και ΜΚΟ. Στόχος είναι η διευκόλυνση της διαδικασίας ένταξης ατόμων στα οποία έχει παρασχεθεί διεθνής προστασία, ιδίως σχετικά με την Τσεχική γλώσσα, την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, στην κατοικία, στην εκπαίδευση και σε μαθήματα αναβάθμισης επαγγελματικών προσόντων.
Σε αυτή τη συγκυρία, η Τσεχία εμφανίζει το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας μεταξύ όλων των Κρατών Μελών της ΕΕ (3,7% σύμφωνα με τα δεδομένα Eurostat). Για την κάλυψη των ελλείψεων στην αγορά εργασίας, ο αριθμός αιτήσεων για εισδοχή μεταναστών εργαζομένων από τρίτες χώρες αυξήθηκε 100%, ενώ αναμένεται ότι ο αριθμός μπορεί να διπλασιαστεί και πάλι το 2017. Για αυτούς τους λόγους, συστάθηκε τον Φεβρουάριο 2017 μια νέα τριμερής ομάδα εργασίας για την απασχόληση αλλοδαπών εργαζομένων με την καθοδήγηση του Υπουργείου Εσωτερικών. Σκοπός της είναι η ποσοτική εκτίμηση των αναγκών για μετανάστες στην Τσεχία. Ο καθορισμός των αναγκών αυτών απαιτεί όχι μόνο ανάλυση της αγοράς εργασίας, αλλά και μια σταθερή συναίνεση των κοινωνικών εταίρων για την κάλυψη ενός μέρους της ζήτησης εργαζομένων από αλλοδαπούς σε κλάδους που αντιμετωπίζουν ελλείψεις εργατικού δυναμικού.
- ★ **Εσθονία:** Την 1η Μαρτίου, το Υπουργείο Εσωτερικών της Εσθονίας, σε συνεργασία με το Συμβούλιο Αστυνομίας και Συνοριοφυλακής, ίδρυσε μια νέα συμβουλευτική υπηρεσία για την αρωγή τόσο των αλλοδαπών που σχεδιάζουν να εγκατασταθούν στην Εσθονία, όσο και των εταιρειών και των οργανισμών οι οποίοι τους προσλαμβάνουν, για την παροχή εξατομικευμένων και αξιόπιστων συμβουλών σε θέματα μετανάστευσης. Η νέα υπηρεσία παρέχει συμβουλές μέσω τηλεφώνου, Skype, γραπτού αιτήματος, προσωπικής διαβούλευσης ή μέσω προκαταρκτικού ελέγχου των εγγράφων μεταναστευτικών διαδικασιών.
- ★ **Φινλανδία:** Η Φινλανδική Υπηρεσία Μετανάστευσης [εκτιμά ότι θα υποβληθούν περισσότερες αιτήσεις](#) τόσο για άδειες διαμονής όσο και για θέματα ιθαγένειας το 2017 σε σύγκριση με τον περασμένο χρόνο.
- ★ **Γαλλία:** Ένα ενημερωτικό σημείωμα της 27ης Φεβρουαρίου επιτρέπει την εφαρμογή σε επίπεδο γεωγραφικού διαμερίσματος της τριετούς διευθέτησης (2016-2019) της 24ης Νοεμβρίου 2016 μεταξύ του Κράτους, της Γαλλικής Υπηρεσίας Μετανάστευσης και Ένταξης (OFII) και του Γαλλικού οργανισμού απασχόλησης υπέρ της επαγγελματικής ένταξης. Το μέτρο ισχύει για τις πρώτες αφίξεις ατόμων που κατέχουν άδεια διαμονής, που επιθυμούν μόνιμη εγκατάσταση στη Γαλλία και έχουν υπογράψει τη Σύμβαση Ένταξης στη Γαλλική Δημοκρατία (CIR), η οποία δημιουργήθηκε από τον Νόμο της 7ης Μαρτίου 2016 για τα δικαιώματα των αλλοδαπών πολιτών στη Γαλλία. Η διευθέτηση αποβλέπει στη διευκόλυνση πρόσβασης στην εργασία για τους αλλοδαπούς με εφαρμογή εξατομικευμένης και προσαρμοσμένης διαδικασίας.
- ★ **Ιρλανδία:** Τον Φεβρουάριο, το Ιρλανδικό Υπουργείο Δικαιοσύνης και Ισότητας ξεκίνησε τη [στρατηγική ένταξης των μεταναστών](#), που προσδιορίζει το πλαίσιο κυβερνητικής δράσης ένταξης των μεταναστών από 2017 έως 2020.
- ★ **Ιταλία:** Το [Διάταγμα της 17ης Φεβρουαρίου](#) για την επιτάχυνση των διαδικασιών αναγνώρισης διεθνούς προστασίας, ταυτοποίησης πολιτών τρίτων χωρών και αντιμετώπισης της παράτυπης μετανάστευσης, αφιερώνει συγκεκριμένο άρθρο (22 α) στη Συμμετοχή Αιτούντων Άσυλο σε Κοινωνικές Δραστηριότητες, που αφορούν - σε εθελοντική βάση - τη διευκόλυνση των τοπικών κοινωνιών και προωθούνται από τις τοπικές αρχές και τις Νομαρχίες. Επίσης, το διάταγμα προβλέπει τη δημιουργία ειδικών επιτροπών αρμόδιων για τις διενέξεις σχετικά με τις διατάξεις του «nulla osta» (έγκριση προώθησης οικογενειακής επανένωσης από την αρμόδια Υπηρεσία Μετανάστευσης) και τις άδειες οικογενειακής επανένωσης, όπως και για οποιαδήποτε απόφαση λαμβάνουν οι διοικητικές αρχές για το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης.

Προβλέπει επίσης ότι οι αιτήσεις για nulla osta για οικογενειακή επανένωση θα αποστέλλονται ηλεκτρονικά στην αρμόδια Νομαρχία. Το Υπουργείο Εσωτερικών ολοκληρώνει επίσης το πρώτο σχέδιο δράσης για την ένταξη πολιτών τρίτων χωρών που θα δημοσιευθεί και θα διανεμηθεί στους επόμενους μήνες.

- ★ **Λιθουανία:** Ο αριθμός των Ουκρανών πολιτών που απασχολούνται παράνομα στη Λιθουανία έχει πρόσφατα αυξηθεί. Σύμφωνα με πληροφορίες από έρευνες της Κρατικής Επιθεώρησης Εργασίας, ορισμένοι Ουκρανοί πολίτες εργάζονται στη Λιθουανία ενώ προσλαμβάνονται από γραφεία εύρεσης εργασίας της Πολωνίας και αποστέλλονται στη Λιθουανία ως πάροχοι υπηρεσιών. Υπάρχουν περιπτώσεις που οι μισθοί δεν πληρώνονται όπως πρέπει ή δεν καταβάλλονται καθόλου. Τη στιγμή που ο εργοδότης βρίσκεται σε άλλη χώρα (Πολωνία), η επιβολή προστίμων δεν είναι απλό θέμα.
- ★ **Λουξεμβούργο:** Την περίοδο αναφοράς, εγκρίθηκαν ή υποβλήθηκαν προς έγκριση στο Κοινοβούλιο διάφορες νομοθετικές πράξεις: το [νομοσχέδιο](#) συμφωνίας μεταξύ Λουξεμβούργου και Πράσινου Ακρωτηρίου για συντονισμένη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών και αλληλέγγυα ανάπτυξη υποβλήθηκε στο Κοινοβούλιο στις 17 Ιανουαρίου. Αποβλέπει: α) στη διευκόλυνση της κυκλοφορίας των προσώπων, β) στην οργάνωση και έκδοση εξουσιοδοτήσεων διαμονής, γ) στη διαμόρφωση λεπτομερών διαδικασιών επανεισδοχής, δ) στην καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης, ε) στην ενδυνάμωση της ένταξης πολιτών μιας χώρας νόμιμα διαμενόντων στην άλλη χώρα, και στ) στη μόχλευση δεξιοτήτων και πόρων των μεταναστών για στήριξη της ανάπτυξης.

Για την κτήση της ιθαγένειας, υπάρχουν οι εξής νομοθετικές πράξεις: Στις 17 Μαρτίου, δημοσιεύθηκε ο [Νόμος του Λουξεμβούργου για την ιθαγένεια](#). Με τον νόμο, μειώνεται η απαιτούμενη διάρκεια διαμονής για την πολιτογράφηση από επτά σε πέντε χρόνια και εισάγεται το «δικαίωμα του τόπου γέννησης» (just soli) της πρώτης γενεάς. Ο νόμος προέβλεψε επίσης νέα μέτρα για την αποφυγή υποθέσεων ανιθαγένειας. Προγενέστερα, στις 20 Ιανουαρίου, το Κυβερνητικό Συμβούλιο ενέκρινε το [σχέδιο κανονισμού του Μεγάλου Δουκάτου](#) για τα μαθήματα «Ζώντας μαζί στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου» και στις 3 Μαρτίου ενέκρινε το [σχέδιο κανονισμού του Μεγάλου Δουκάτου](#) για τις εξετάσεις γνώσης της γλώσσας.

Στις 8 Μαρτίου, το Κυβερνητικό Συμβούλιο ενέκρινε την υλοποίηση της «[parcours d'intégration accompagnée](#)» (διαδρομή ένταξης με συνοδεία) για αιτούντες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Η εκμάθηση των εθνικών γλωσσών και των γλωσσών της διοίκησης και η κατανόηση των τρόπων λειτουργίας της καθημερινής ζωής στο Λουξεμβούργο θα αποτελούν τα δύο συστατικά στοιχεία της διαδρομής αυτής. Σχετικά με τη συμμετοχή στα κοινά των πολιτών τρίτων χωρών, στις 17 Ιανουαρίου ο Υπουργός για την Οικογένεια, την Ένταξη και τη Μείζονα Περιφέρεια παρουσίασε την [εκστρατεία 'je peux voter'](#) («[Μπορώ να ψηφίζω](#)») για την προώθηση της αύξησης του αριθμού των αλλοδαπών που καταχωρούνται στους εκλογικούς καταλόγους για τις δημοτικές εκλογές της 8ης Οκτωβρίου. Στις 3 Μαρτίου υποβλήθηκε στο Κοινοβούλιο [νομοσχέδιο](#) τροποποίησης του εκλογικού νόμου. Σε αυτό προβλέπεται η ηλεκτρονική καταχώρηση αλλοδαπών στους εκλογικούς καταλόγους για τις δημοτικές εκλογές και τις Ευρωεκλογές.

Την 1η Ιανουαρίου, τέθηκε σε ισχύ η [συμφωνία Λουξεμβούργου - Αυστραλίας](#) για τη «θεώρηση εισόδου για εργασία και διακοπές». Επιτρέπει σε 100 άτομα κάθε συμβαλλομένου μέρους, ηλικίας μεταξύ 18 και 30 ετών, να ταξιδέψουν, να εργαστούν ή να σπουδάσουν για ένα χρόνο στο άλλο κράτος εταίρο.

Στις 3 Μαρτίου, εγκρίθηκε από το Κυβερνητικό Συμβούλιο ένα [σχέδιο κανονισμού του Μεγάλου Δουκάτου](#) που καθορίζει τους οικονομικούς κλάδους που είναι επιλέξιμοι για επενδύσεις στο πλαίσιο της νέας θεώρησης εισόδου επενδυτών.

- ★ **Ολλανδία:** Από 1ης Ιανουαρίου, οι νεοφύεις και οι μικρές επιχειρήσεις μπορούν [να είναι επιλέξιμες για καταβολή μειωμένου τέλους](#) ώστε να αναγνωρίζονται ως χορηγοί για εργασιακούς σκοπούς. Το τέλος είναι 50% μικρότερο από το τρέχον τέλος αναγνώρισης χορηγών για εργασιακούς σκοπούς. Από τους αιτούντες απαιτείται ωστόσο να ζητήσουν οι ίδιοι το μειωμένο τέλος και να αποδείξουν ότι η εταιρεία απασχολεί 50 ή λιγότερα άτομα. Το μειωμένο τέλος ισχύει επίσης για ήδη αναγνωρισμένους χορηγούς οι οποίοι πρέπει μόνο να υποβάλλουν αίτηση αναγνώρισης ως χορηγοί λόγω αλλαγής της νομικής τους μορφής.

Μετά από σχετική θετική ψήφο στο Κοινοβούλιο (23 Φεβρουαρίου) για τροποποιήσεις στον Νόμο για την Ένταξη, η «[Δήλωση συμμετοχής](#)» θα αποτελεί υποχρεωτικό μέρος της ένταξης. Αυτό σημαίνει ότι για όλες τις νέες αφίξεις, τα ενδιαφερόμενα άτομα, ως μέρος της εξέτασης για την ένταξη τους, θα πρέπει πρώτα να περάσουν από διαδικασία δήλωσης της συμμετοχής στο δήμο τους, για να εξοικειωθούν με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και με τις θεμελιώδεις αξίες της Ολλανδικής κοινωνίας. Εφόσον το μέτρο εγκριθεί από τη Γερουσία, τα μαθήματα για τη δήλωση της συμμετοχής θα καταστούν υποχρεωτικά για τους νεοεισερχόμενους από την 1η Ιουλίου.

- ★ **Νορβηγία:** Την 1η Ιανουαρίου τέθηκαν σε ισχύ ορισμένες τροποποιήσεις του Νόμου περί Μετανάστευσης της Νορβηγίας. Κατ' αρχήν, προβλέπονται νέα κριτήρια εξασφάλισης της ένταξης για μόνιμη διαμονή στη Νορβηγία. Οι αιτούντες που υποχρεούνται να συμμετάσχουν στη διδασκαλία Νορβηγικής γλώσσας και κοινωνικών θεμάτων πρέπει επίσης να διαθέτουν ένα ελάχιστο επίπεδο προφορικής γνώσης της γλώσσας και να περάσουν μια εξέταση κοινωνικών θεμάτων σε γλώσσα την οποία κατανοούν. Δεύτερον, για περιπτώσεις οικογενειακής εγκατάστασης, πρέπει αμφότεροι οι ενδιαφερόμενοι να είναι ηλικίας τουλάχιστον 24 ετών. Σκοπός της απαίτησης αυτής είναι η καταπολέμηση περιπτώσεων εξαναγκασμού

σε γάμο. Μπορεί να υπάρχουν εξαιρέσεις σε περίπτωση που είναι σαφές ότι ο γάμος ή η συμβίωση έχουν συναφθεί εκούσια.

- ★ **Πολωνία:** Το Υπουργικό Συμβούλιο [υιοθέτησε ένα σχέδιο νόμου](#) για την τροποποίηση νόμων προώθησης της απασχόλησης και θεσμών της αγοράς εργασίας. Οι νέοι κανονισμοί θα τεθούν σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2018. Το σχέδιο θέτει νέους κανόνες για την εισδοχή αλλοδαπών για εποχιακή και βραχυπρόθεσμη εργασία στην Πολωνία και δημιουργεί τη βάση ανταλλαγής δεδομένων απασχόλησης αλλοδαπών μεταξύ των διαφόρων γραφείων εργασίας. Προβλέπει επίσης την καταβολή τέλους υποβολής αίτησης έγκρισης εποχιακής εργασίας και δήλωσης καταχώρησης.
- ★ **Σουηδία:** Η Σουηδική κυβέρνηση συνεχίζει τη δημιουργία επιπλέον μηχανισμών ταχείας υλοποίησης («fast tracks») για να συνδράμει τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας στην αναζήτηση εργασίας αντίστοιχης με την εκπαίδευση και την εμπειρία τους. Η σχετική πρωτοβουλία συνδέεται επίσης με το στόχο αντιμετώπισης των εργασιακών ελλείψεων σε ορισμένους κλάδους της Σουηδικής βιομηχανίας. Μέχρι σήμερα, έχουν δημιουργηθεί στην αγορά εργασίας fast tracks για νεοαφιχθέντες πρόσφυγες σε περίπου 20 διαφορετικούς επαγγελματικούς κλάδους. Η Σουηδική κυβέρνηση έχει δημιουργήσει έναν [ιστότοπο](#) που εξηγεί των τρόπο λειτουργίας της πρωτοβουλίας fast track και περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες για τους ήδη λειτουργικούς fast tracks. Το 2016, 2.804 νεοαφιχθέντες πρόσφυγες ξεκίνησαν δραστηριότητες fast-track.

5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ ΕΕ

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

- ★ Στις 8 Μαρτίου, η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου [ψήφισε τις θέσεις της](#) και αποφάσισε τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων με το Συμβούλιο και την Επιτροπή για την πρόταση ενός συστήματος Εισόδου-Εξόδου και αντίστοιχης τροποποίησης του Κώδικα Συνόρων Σένγκεν. Το Συμβούλιο υιοθέτησε την [εντολή διαπραγμάτευσης](#) στις 2 Μαρτίου. Στο Σύστημα Εισόδου-Εξόδου θα καταχωρούνται πληροφορίες σχετικά με την είσοδο, την έξοδο και την άρνηση εισόδου πολιτών τρίτων χωρών (εκτός ΕΕ) που διασχίζουν τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ.
- ★ Στις 2 Μαρτίου, πέντε μήνες μετά την έναρξη λειτουργίας του οργανισμού, η Επιτροπή δημοσίευσε την [Δεύτερη Έκθεση Προόδου για την Έναρξη Επιχειρησιακής Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής](#) (Frontex). Σύμφωνα με την έκθεση, ο Οργανισμός υποστηρίζει τα Κράτη Μέλη με περίπου 1.350 συνοριοφύλακες σε διάφορα σημεία των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ. Εξακολουθούν ωστόσο να υπάρχουν κενά, τόσο ανθρώπινων πόρων όσο και τεχνικού εξοπλισμού, τα οποία επηρεάζουν κυρίως τις τρεις νέες εφεδρείες των παρατηρητών αναγκαστικής επιστροφής, των συνοδών αναγκαστικής επιστροφής και των ειδικών σε θέματα επιστροφής.
- ★ Στις 27 Φεβρουαρίου, το Συμβούλιο της ΕΕ [υιοθέτησε την πρόταση της Επιτροπής για την απελευθέρωση της θεώρησης εισόδου για τη Γεωργία](#), που σημαίνει ότι πολίτες της Γεωργίας που ταξιδεύουν στην ΕΕ για διάστημα έως 90 ημερών δεν χρειάζονται πλέον θεώρηση. Τα μέτρα αυτά δεν ισχύουν για την Ιρλανδία και το ΗΒ.
- ★ Στις 7 Φεβρουαρίου, το Συμβούλιο της ΕΕ υιοθέτησε μια [εκτελεστική απόφαση](#) για σύσταση παράτασης των προσωρινών ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα σε εξαιρετικές περιστάσεις. Η απόφαση αυτή ακολουθεί μια [πρόταση της Επιτροπής](#) από τις 25 Ιανουαρίου και δίνει το δικαίωμα στην Αυστρία, στη Δανία, στη Γερμανία, στη Σουηδία και στη Νορβηγία να παρατείνουν τους προσωρινούς ελέγχους στα σύνορα για τρεις μήνες.

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

- ★ **Αυστρία:** Στις 8 Φεβρουαρίου, η Αυστρία φιλοξένησε το συνέδριο «Αντιμετωπίζοντας Μαζί τις Μεταναστευτικές Προκλήσεις». Τα Κράτη Μέλη που συμμετείχαν στο Φόρουμ του Σάλτσμπουργκ,¹ η Ομάδα Φίλων από τα Δυτικά Βαλκάνια,² η Αμυντική Συνεργασία Κεντρικής Ευρώπης (CEDC) και οι εταίροι τους από την Νοτιοανατολική Ευρώπη και την Ελλάδα συμφώνησαν σε μια [κοινή διακήρυξη](#) για την επεξεργασία Κοινού Σχεδίου Δράσης που περιλαμβάνει ένα Σχέδιο Αντίδρασης σε περιπτώσεις Κρίσης για τη διαχείριση της μετανάστευσης από τον διάδρομο των Δυτικών Βαλκανίων.
- ★ **Βέλγιο:** Ο [νόμος για τις «Καταστάσεις Ονομάτων Επιβατών»](#) – δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα στις 25 Ιανουαρίου - προβλέπει την υποχρέωση των εταιρειών μεταφοράς επιβατών και των γραφείων ταξιδιών σε διάφορους κλάδους μεταφορών (διεθνείς αεροπορικές μεταφορές, μεταφορές με τρένα υψηλής ταχύτητας, λεωφορεία και θαλάσσιες μεταφορές) να συλλέγουν τα δεδομένα των επιβατών και να τα αποστέλλουν σε μια κεντρική βάση δεδομένων. Τα δεδομένα θα αναλύονται και θα χρησιμοποιούνται, μεταξύ άλλων, για την διερεύνηση και τη δίωξη τρομοκρατικών ενεργειών και άλλων μορφών μεγάλης εγκληματικότητας. Ο νόμος δεν έχει τεθεί ακόμα σε ισχύ, διότι πρέπει να υιοθετηθούν σχετικά Βασιλικά Διατάγματα για κάθε μεταφορικό κλάδο και για τα γραφεία ταξιδιών.
- ★ **Ιταλία:** Στις 20 Μαρτίου, οι Υπουργοί Εσωτερικών των χωρών Αυστρία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Λιβύη, Μάλτα, Σλοβενία, Ελβετία και Τυνησία και ο Ευρωπαίος Επίτροπος Μετανάστευσης, Εσωτερικών

¹ Αυστρία, Βουλγαρία, Κροατία, Τσεχία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβακία και Σλοβενία.

² Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Κοσσυφοπέδιο, Μαυροβούνιο και Σερβία.

Υποθέσεων και Ιθαγένειας Δημήτρης Αβραμόπουλος συναντήθηκαν στη Ρώμη με σκοπό τη δημιουργία μιας Ομάδας Επαφής Υψηλού Επιπέδου για τη Διαδρομή Μετανάστευσης της Κεντρικής Μεσογείου. Στη συνάντηση μετείχε επίσης ο Πρωθυπουργός της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας της Λιβύης Fayez al-Sarraj, και ο Ιταλός Πρωθυπουργός Paolo Gentiloni. Οι Υπουργοί συμφώνησαν να ενισχύσουν τον τακτικό συντονισμό, τη συνεργασία και την ανταλλαγή εμπειριών και πληροφοριών για τη διαχείριση των μεικτών μεταναστευτικών ροών στην Κεντρική Μεσόγειο. Εκδόθηκε μια Δήλωση Προθέσεων, στην οποία υπενθυμίζεται η Διακήρυξη της Μάλτας της 3ης Φεβρουαρίου.

- ★ **Ολλανδία:** Η Επιθεώρηση Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (Inspectie Veiligheid en Justitie (IVenJ)) εκπόνησε πρόσφατα μια [μελέτη](#) με βάση τα σήματα/ενδείξεις από όλες τις αρχές τις εμπλεκόμενες σε θέματα ασύλου και μετανάστευσης. Η επιθεώρηση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι αρμόδιοι φορείς αναφορών σημάτων/ενδείξεων με επείγοντα ή μη χαρακτηριστικά είναι η αστυνομία, η Βασιλική Στρατιωτική Χωροφυλακή (Koninklijke Marechaussee), η Υπηρεσία Μετανάστευσης και Πολιτογράφησης (IND) και ο Κεντρικός Οργανισμός Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο (COA). Το θέμα αφορά ορισμένες ενδείξεις σχετικές με αιτούντες άσυλο που μπορεί να είναι σημαντικές στην καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ή της εμπορίας ανθρώπων και της τρομοκρατίας. Σύμφωνα με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και μετά από σχετική μελέτη, τα συνεπακόλουθα σήματα/ενδείξεις δεν προκάλεσαν ανάγκη πραγματικής συνέχειας. Με βάση την έκθεσή της, η Επιθεώρηση υπέβαλε ορισμένες συστάσεις: η ανταλλαγή «σημάτων/ενδείξεων με μη επείγοντα χαρακτηριστικά» μεταξύ αστυνομίας, Βασιλικής Στρατιωτικής Αστυνομίας, IND και COA πρέπει να αναπτυχθεί περισσότερο, η ικανότητα εκμάθησης των οργανισμών αυτών πρέπει να ενισχυθεί με κοινές αναλύσεις σημάτων/ενδείξεων και πρέπει να βελτιωθεί ο συντονισμός και η συνεκτικότητα μεταξύ των διαφόρων συναρμοδίων υπηρεσιών που εμπλέκονται στην καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων και της τρομοκρατίας.
  - ★ **Νορβηγία:** Στις 9 Φεβρουαρίου, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Ασφάλειας αποφάσισε ότι οι έλεγχοι συνόρων στα εσωτερικά σύνορα Στένγκεν θα συνεχιστούν έως τις 11 Μαΐου 2017. Το γεγονός αυτό έρχεται μετά την υιοθέτηση της εκτελεστικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 7ης Φεβρουαρίου, που επιτρέπει στη Νορβηγία και σε τέσσερα άλλα Κράτη τη διατήρηση προσωρινών ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.
  - ★ **Πολωνία:** Υπάλληλοι της Πολωνικής Συνοριοφυλακής [έλαβαν μέρος](#) σε σύνοδο κατάρτισης στην Φινλανδία. Η κατάρτιση αυτή αφορούσε, μεταξύ άλλων, δραστηριότητες σχετικά με ναυτικές επιχειρήσεις συντονισμένες από τη Frontex. Οι Πολωνοί υπάλληλοι είχαν επίσης την ευκαιρία να επιμορφωθούν για διαδικασίες πάνω σε πλοίο στις οποίες περιλαμβάνονταν διαδικασίες συναγερμού πυρκαγιάς, εκκένωσης του σκάφους και διάσωσης όσων έχουν επιβιώσει.
- Στις 9 Μαρτίου, η Frontex και η Πολωνική κυβέρνηση [υπέγραψαν](#) συμφωνία για την έδρα που καθορίζει το νομικό καθεστώς της Frontex και των εργαζομένων του στην Πολωνία. Η συμφωνία θα επιτρέψει επίσης στη Frontex να κατασκευάσει τη νέα του έδρα στην Πολωνία, για την οποία η Πολωνική κυβέρνηση έχει συνεισφέρει το οικόπεδο.
- ★ **Πορτογαλία:** Στο πλαίσιο της Ολοκληρωμένης Στρατηγικής Διαχείρισης των Συνόρων (IBM), έλαβαν χώρα πολλές συναντήσεις μεταξύ των εθνικών αρχών και του Δικτύου Ανάλυσης Κινδύνων της Frontex για θέματα συντονισμού και για μέτρα που έλαβε η IBM.

6. ΠΑΡΑΤΥΠΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΕ

- ★ Στις 2 Μαρτίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε την [Πέμπτη Έκθεση Προόδου για την υλοποίηση της Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας](#). Ο αριθμός των αφίξεων στην Ελλάδα συνεχίζει να αυξάνεται ταχύτερα από τον αριθμό των επιστροφών από τα Ελληνικά νησιά προς την Τουρκία με 151 επιπλέον άτομα να έχουν επιστρέψει μετά την τέταρτη έκθεση. Αυτό οδηγεί τον συνολικό αριθμό επιστροφών από την ημερομηνία της Δήλωσης σε 1.487. Σχετικά με την απελευθέρωση των θεωρήσεων, παραμένουν ακόμα ανεκπλήρωτοι επτά δείκτες αναφοράς. Σύμφωνα με ένα πρόσφατα δημοσιευμένο [Ενημερωτικό Δελτίο](#) της Επιτροπής, οι παράτυπες αφίξεις στην Ελλάδα μειώθηκαν 97% μετά την υπογραφή της συμφωνίας και οι αριθμοί των θανάτων στο Αιγαίο Πέλαγος μειώθηκαν από 1.145 το 2015 σε 80 το 2016. Περισσότεροι από 4.000 Σύριοι πρόσφυγες επανεγκαταστάθηκαν από την Τουρκία σε Κράτη Μέλη της ΕΕ.
- ★ Στις 15 Ιανουαρίου, η Frontex δημοσίευσε την [Ετήσια Ανάλυση Κινδύνου για το 2017](#), περιγράφοντας το είδος των μεταναστευτικών ροών στην ΕΕ για το 2016. Στην έκθεση αναφέρεται ότι η μεταναστευτική πίεση στα εξωτερικά σύνορα της Ευρώπης παρέμεινε υψηλή με πάνω από 500.000 παράνομες διελεύσεις των συνόρων. Οι περισσότερες αφίξεις καταχωρήθηκαν στην Ελλάδα και στην Ιταλία (περίπου 180.000 κάθε χώρα), αλλά ενώ οι αφίξεις στην Ιταλία αυξάνονταν σταθερά για όλο τον χρόνο, στην Ελλάδα ποσοστό μεγαλύτερο του 80% των μεταναστών έφθασε μεταξύ Ιανουαρίου και Μαρτίου, πριν την υπογραφή της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας. Οι Σύριοι πολίτες συνέχισαν να αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό μεταναστών με παράνομη είσοδο στην ΕΕ (17% στο σύνολο της ΕΕ), ενώ ταυτόχρονα οι Αφρικανοί μετανάστες έφθασαν σε αριθμό ρεκόρ με περισσότερα από 170.000 άτομα. Ο αριθμός επιστροφών ήταν 176.000, σε γενικές γραμμές ίδιος με του 2015.

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

- ★ **Αυστρία:** Σύμφωνα με την [πρόταση Νόμου για την Τροποποίηση του Νόμου περί Αλλοδαπών 2017](#), αλλοδαποί που δεν εγκαταλείπουν άμεσα την Αυστρία μετά την έκδοση τελικής και εκτελεστής απόφασης επιστροφής, μπορούν να τιμωρούνται με πρόστιμο ύψους από €5.000 έως €15.000. Αν το πρόστιμο δεν μπορεί να πληρωθεί, ο αλλοδαπός μπορεί να φυλακιστεί για διάστημα έως έξι μήνες.

Στις 22 Μαρτίου, ο Ομοσπονδιακός Υπουργός Εσωτερικών και ο Διευθυντής της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Μετανάστευσης και Ασύλου παρουσίασαν την νέα εκστρατεία ενημέρωσης «[Αρωγή Επιστροφής - Μια Νέα Αρχή με Προοπτικές](#)». Η εκστρατεία παρέχει εστιασμένες πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα οικειοθελούς επιστροφής και με διαθέσιμη σχετική αρωγή. Εκτός από τη συνήθη αρωγή επιστροφής, η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Ασύλου και Μετανάστευσης δρομολόγησε μια [ειδική πρωτοβουλία](#) με την οποία προσφέρονται €1.000 στα πρώτα 1.000 άτομα που αποφασίζουν να επιστρέψουν με τη θέληση τους. Επιπλέον, αναπτύχθηκε ένα μοντέλο σε δύο στάδια σύμφωνα με το οποίο το ποσό που καταβάλλεται ως αρχική αρωγή εξαρτάται από τον χρόνο υποβολής της αίτησης επιστροφής, καταβάλλοντας περισσότερα χρήματα για την όσο το δυνατόν πιο σύντομη χρονικά απόφαση οικειοθελούς επιστροφής.

Επίσης, στις 30 Ιανουαρίου, η Αυστριακή Κυβέρνηση παρουσίασε το [Πρόγραμμα Εργασίας 2017/2018](#), όπου, στην προοπτική «Αναχαίτιση της Μετανάστευσης» περιλαμβάνονται ορισμένα μέτρα στον τομέα της επιστροφής, για παράδειγμα εντατικοποίηση των συμβουλών επιστροφής και περισσότερα έργα με εθνική χρηματοδότηση. Επιπλέον, η καταπολέμηση της παράνομης διαμονής πρέπει να ενισχυθεί, για παράδειγμα με χρονική παράταση της κράτησης με σκοπό την απομάκρυνση στους 18 μήνες.

Ο Αυστριακός Οργανισμός Ανάπτυξης προγραμματίζει [τη στήριξη της ανοικοδόμησης των εδαφών του Ιράκ που απελευθερώθηκαν από τον ISIS](#) για ενδυνάμωση των δυνατοτήτων επιστροφής.

Τέλος, η Αυστρία [συμμετείχε](#) με τη Σουηδία σε ναυλωμένες πτήσεις της Frontex για το Αφγανιστάν, που αποτέλεσαν την πρώτη κοινή επιχείρηση επιστροφών της ΕΕ με τον συντονισμό της Frontex. Στις 29 Μαρτίου, η Αυστρία επέστρεψε 19 Αφγανούς πίσω στο Αφγανιστάν. Αυτή είναι η πρώτη κοινή πτήση για Αφγανιστάν από την υπογραφή της κοινής συμφωνίας «Κοινή μελλοντική πορεία» μεταξύ ΕΕ και Αφγανιστάν από τον Οκτώβριο 2016.³

- ★ **Βέλγιο:** Την 1η Φεβρουαρίου, το Βέλγιο υπέγραψε [Μνημόνιο Συμφωνίας με το Καμερούν](#), το οποίο εστιάζει στην καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης, στις θεωρήσεις και στη διαμονή, όπως επίσης στην επανεισδοχή και στην επανένταξη.
- ★ **Κροατία:** Στις αρχές του 2017, τα μεθοριακά αστυνομικά τμήματα καταχώρησαν 156 περιπτώσεις παράνομης εισόδου, κυκλοφορίας και διαμονής στη Δημοκρατία της Κροατίας και 31 περιπτώσεις παράτυπων εισόδων ασυνόδευτων ανηλίκων. Ένα άτομο επέστρεψε βάσει συμφωνίας επανεισδοχής με τη Σλοβενία, ενώ 23 άτομα επέστρεψαν κατόπιν συμφωνίας επανεισδοχής με τη Σερβία.
- ★ **Γαλλία:** Ο νόμος της 7ης Μαρτίου 2016 για τα δικαιώματα των αλλοδαπών πολιτών στη Γαλλία τροποποίησε τον Κώδικα Εισόδου και Διαμονής Αλλοδαπών Πολιτών και το Δικαίωμα του Ασύλου (CESE-DA), ειδικότερα όσον αφορά τις υποχρεώσεις των μεταφορικών εταιρειών, δημιουργώντας δύο νέες κατηγορίες διοικητικών προστίμων ύψους έως €30.000. Τα πρόστιμα αυτά προβλέπονται σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με υποχρεώσεις για τη μεταφορά αλλοδαπών που δεν έχουν γίνει δεκτοί στην επικράτεια. Μια εγκύκλιος της 18ης Ιανουαρίου 2017 [προβλέπει τους όρους επιβολής των προστίμων αυτών](#) από τις υπηρεσίες ελέγχου των συνόρων.
- ★ **Γερμανία:** Στις 13 Μαρτίου, ξεκίνησε η λειτουργία ενός νέου «Κέντρου Στήριξης Επιστροφών» (Zentrum zur Unterstützung der Rückkehr 'ZUR'). Οι ομοσπονδιακή και οι τοπικές κυβερνήσεις συμφώνησαν να δημιουργήσουν το κέντρο για τον καλύτερο συντονισμό εκτέλεσης των διαταγών απομάκρυνσης, συμπεριλαμβανομένων των ομαδικών απομακρύνσεων. Σε δύσκολες περιπτώσεις οφείλουν να παρέχουν ταξιδιωτικά έγγραφα και να εξακριβώνουν στοιχεία ταυτότητας. Το ZUR - ως κέντρο συντονισμού - θα συνεργάζεται στενά με τις πρεσβείες των χωρών καταγωγής. Οι αντίστοιχες αρμοδιότητες των ομοσπονδιακών κρατιδίων δεν αλλάζουν, αν και τις ιδιαίτερα δύσκολες περιπτώσεις θα χειρίζεται επίσης και το ZUR, συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων ατόμων στα οποία έχουν επιδοθεί διαταγές απομάκρυνσης γιατί θεωρούνται ύποπτα για επιθετικές ενέργειες ή για κατά συρροή αδικήματα. Το ZUR έχει σχεδιαστεί ως μόνιμη υπηρεσία. Η κανονική λειτουργία του κέντρου θα ξεκινήσει στα μέσα Μαΐου 2017. Η ομοσπονδιακή και οι τοπικές κυβερνήσεις αποβλέπουν επίσης στην ενθάρρυνση περισσότερων ατόμων για εκούσια επιστροφή στις χώρες τους.

Την 1η Φεβρουαρίου, η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση ξεκίνησε το [πρόγραμμα νέας στήριξης της επιστροφής](#) «Περισσότερα χρήματα για την αρχή» ([StarthilfePlus](#)) με το οποίο παρέχεται οικονομικό πακέτο ύψους €40 εκ. - σε συνεργασία με τον ΔΟΜ - για τη συμπλήρωση του κοινού προγράμματος (REAG/GARP).⁴ Εστιάζει σε αιτούντες άσυλο που πιθανόν θα παραλάβουν αρνητική απόφαση στη διαδικασία άσυλο στη Γερμανία και πρόθεση είναι η παροχή οικονομικού κινήτρου ώστε να επιστρέψουν οικειοθελώς στη χώρα τους. Υπάρχουν κυρίως δύο επίπεδα αρωγής: 1) Αιτούντες άσυλο που αποφασίζουν εκούσια

³ Βλ. http://www.bmi.gv.at/cms/BMI/_news/BMI.aspx (πρόσβαση 30 Μαρτίου 2017).

⁴ Το «Πρόγραμμα Επανάταξης και Εξερχόμενης Μετανάστευσης για Αιτούντες Άσυλο στη Γερμανία» (REAG) και το «Πρόγραμμα Υποβοηθούμενου από την Κυβέρνηση Επανάταξης» (GARP) είναι προγράμματα ανθρωπιστικής στήριξης για αρωγή σε άτομα τα οποία επιστρέφουν εκούσια στη χώρα καταγωγής τους ή μεταναστεύουν στη συνέχεια σε κράτος το οποίο είναι πρόθυμο να τους δεχθεί. <http://www.bamf.de/EN/Rueckkehr/Rueckkehrprogramme/FoerderprogrammREAGGARP/foerderprogramm-reag-garp.html>

να εγκαταλείψουν τη Γερμανία και να αποσύρουν την αίτησή τους πριν τη λήψη απόφασης, θα είναι επιλέξιμοι για οικονομική ενίσχυση €1.200 ανά άτομο (ηλικίας από 12 ετών και άνω). 2) Αιτούντες άσυλο που αποφασίζουν εκούσια να εγκαταλείψουν τη Γερμανία μετά από αρνητική απόφαση για την αίτησή τους-και πριν από το χρονικό όριο που έχει καθοριστεί για την αναχώρησή τους-και δεν προσφεύγουν κατά της αρνητικής απόφασης θα είναι επιλέξιμοι για οικονομική ενίσχυση €800 ανά άτομο (ηλικίας από 12 ετών και άνω).

- ★ **Ιταλία:** Το [Διάταγμα της 17ης Φεβρουαρίου 2017](#) για την επιτάχυνση των διαδικασιών αναγνώρισης διεθνούς προστασίας, ταυτοποίησης πολιτών τρίτων χωρών και αντιμετώπισης της παράνομης μετανάστευσης, θέσπισε την αλλαγή της ονομασίας των Κέντρων Ταυτοποίησης και Απόλασης (CIE) σε Κέντρα Κράτησης για την Επιστροφή (Centri di permanenza per il rimpatrio, CPR). Αν και μέχρι σήμερα λειτουργούν μόνο τέσσερα CIE στην Ιταλία, τα νέα κέντρα κράτησης θα αναπτυχθούν σε όλη τη χώρα. Επίσης, οι πόροι χρηματοδότησης των επαναπατρισμών αναμένεται να αυξηθούν (€19.125.000 για το 2017).
- ★ **Λουξεμβούργο:** Στις 8 Φεβρουαρίου, ο Υπουργός Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων [ανακοίνωσε](#) τη δημιουργία μιας «ημι-ανοικτής δομής», για άτομα τα οποία πρόκειται να μεταφερθούν σε κράτη που εφαρμόζουν τον Κανονισμό Δουβλίνου έχοντας εξαντλήσει όλα τα ένδικα μέσα, όπως επίσης και για αιτούντες από τα Δυτικά Βαλκάνια των οποίων απορρίφθηκε η αίτηση διεθνούς προστασίας και έχουν εξαντλήσει όλα τα ένδικα μέσα. Η συγκεκριμένη δομή επιστροφής θα είναι η πρώτη του είδους στο Λουξεμβούργο. Ο Υπουργός ανακοίνωσε επίσης ότι από τις 9 Φεβρουαρίου και μετά, θα εφαρμόζεται μια υπερ-ταχεία διαδικασία για αιτούντες διεθνή προστασία από τα Δυτικά Βαλκάνια, επισημαίνοντας ότι θα διατεθούν περισσότεροι δικηγόροι για την επιτάχυνση των διαδικασιών.
- ★ **Νορβηγία:** Στις 25 Ιανουαρίου υπογράφηκε συμφωνία επανεισδοχής μεταξύ Νορβηγίας και Πακιστάν.
- ★ **Πολωνία:** Η Συνοριοφυλακή [εξάρθρωσε](#) μια Πολωνική-Ρωσική εγκληματική ομάδα που διακινούσε αλλοδαπούς από τα σύνορα. Οι συνοριοφύλακες πραγματοποίησαν επιχειρήσεις στα εξής Βοϊβοδάτα: Mazovia, Podlaskie, Lubelskie και στη Δυτική Πομερανία. Τα κρατούμενα άτομα [κατηγορήθηκαν](#) για ηγεσία και συμμετοχή σε οργανωμένη εγκληματική ομάδα δράσεων παράνομης μετανάστευσης. Εκτιμάται ότι η ομάδα διακινούσε παράνομα εκατοντάδες αλλοδαπούς προς τη Δύση για πολλούς μήνες.

Επίσης, κατά τη διάρκεια επιθεωρήσεων στη διαδρομή Ουκρανία-Λιθουανία και Λιθουανία-Ουκρανία, οι Συνοριοφύλακες ανακάλυψαν Ουκρανούς κατόχους θεωρήσεων εισόδου με άδεια εργασίας στην Πολωνία, παράλληλα με μια πρόθεση εργασίας που είχε εκδοθεί από Πολωνούς εργοδότες, που ωστόσο δεν εργάζονταν στην Πολωνία ή στη Λιθουανία και οι θεωρήσεις τους είχαν διαφορετικό σκοπό από εκείνον που δηλώθηκε στις αιτήσεις τους. Ξεκίνησαν οι προβλεπόμενες διοικητικές διαδικασίες και εκδόθηκαν αποφάσεις ακύρωσης των θεωρήσεων, απαιτώντας από τους κατόχους τους να επιστρέψουν εντός 15 ημερών.

7. ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΕ

- ★ Στις 30 Ιανουαρίου, η Ευρωπαϊκή Ομάδα εμπειρογνομόνων κατά της εμπορίας ανθρώπων (GRETA) δημοσίευσε [έκθεση](#) για την εφαρμογή της Σύμβασης για Δράση κατά της Εμπορίας Ανθρώπων από την Ιταλία. Η έκθεση αξιολογεί την ειδική κατάσταση αναγκαστικών επιστροφών θυμάτων εμπορίας από την Ιταλία και την ταυτοποίηση των θυμάτων εμπορίας μεταξύ αιτούντων άσυλο και μεταναστών.

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

- ★ **Φινλανδία:** Το 2016, το [σύστημα αρωγής θυμάτων εμπορίας ανθρώπων](#) παρέλαβε 2,5 φορές περισσότερες αιτήσεις από τον προηγούμενο χρόνο. Στο σύστημα αρωγής έγιναν συνολικά δεκτά 130 νέα άτομα (52 τον προηγούμενο χρόνο). Από αυτά, 21 ήταν ανήλικοι (κανένας ανήλικος τον προηγούμενο χρόνο).
- ★ **Γαλλία:** Μια [εγκύκλιος](#) της 31ης Ιανουαρίου καθορίζει τους όρους έγκρισης των ενώσεων που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή του προγράμματος εγκατάλειψης της καταναγκαστικής πορνείας. Το πρόγραμμα αυτό δημιουργήθηκε με τον νόμο 2016-444 της 13ης Απριλίου 2016 για την ενίσχυση της καταπολέμησης της καταναγκαστικής πορνείας και την υποστήριξη των εκδιδόμενων ατόμων. Το πρόγραμμα προβλέπει τους κανόνες οργάνωσης των επιτροπών των γεωγραφικών διαμερισμάτων που δημιουργήθηκαν με τον νόμο και έχουν την ευθύνη του συντονισμού και των σχεδίων δράσης υπέρ των θυμάτων καταναγκαστικής πορνείας, μαστροπείας και εμπορίας ανθρώπων. Περιγράφει συνοπτικά τα διάφορα στάδια εγκατάλειψης της αναγκαστικής πορνείας και την επακόλουθη κοινωνική και επαγγελματική ένταξη.
- ★ **Ιταλία:** Ο Υπουργός Εσωτερικών ξεκίνησε τις δραστηριότητες ενημέρωσης για την εκστρατεία «Μετανάστες με Επίγνωση» που διεξάγεται από τον ΔΟΜ και χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Περιφερειακής Ανάπτυξης και Προστασίας (RDPP) για τη Βόρεια Αφρική (ειδικότερα Αίγυπτος, Νίγηρας και Τυνησία). Σκοπός είναι η υποστήριξη των προσπαθειών της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση της παράτυπης μετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων κατά μήκος των βασικών διαδρομών από την Ανατολική/Δυτική Αφρική διαμέσου της ερήμου και της Μεσογείου, και η ενημέρωση των μεταναστών

για τους πιθανούς κινδύνους και πράξεις βίας που μπορούν να συμβούν κατά τη διάρκεια του ταξιδιού προς την Ευρώπη. Η εκστρατεία απευθύνεται σε 15 χώρες και προβλέπει έναν ιστότοπο μεταφρασμένο σε τρεις γλώσσες, δραστηριότητες σε τέσσερα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, Twitter, Youtube and Instagram), και μηνύματα και εικόνες μέσω ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών μεταδόσεων.

- ★ **Λουξεμβούργο:** Σύμφωνα με τον νόμο της 9ης Απριλίου 2014, για την προάσπιση των δικαιωμάτων των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, η Συμβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Λουξεμβούργου υπέβαλε την [πρώτη έκθεση για την εμπορία ανθρώπων](#) στον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου. Στην έκθεση επισημαίνονται οι τάσεις της εμπορίας ανθρώπων, αξιολογούνται τα αποτελέσματα των δράσεων καταπολέμησης του φαινομένου και ενθαρρύνεται η κυβέρνηση προς την υλοποίηση διαδικασιών που θα λαμβάνουν υπόψη τα θύματα, θα επιτρέπουν την άσκηση διώξεων και κυρώσεων στους εμπόρους και θα οδηγήσουν σε καλύτερη πρόληψη της εμπορίας.
- ★ **Πολωνία:** Στις αρχές Μαρτίου έλαβε χώρα στη Βαρσοβία ένα [Περιφερειακό Συνέδριο για τη Σύγχρονη Δουλεία](#). Οι παρισταμένοι, εκπρόσωποι των κυβερνήσεων του ΗΒ, της Πολωνίας και της Λιθουανίας, φορείς επιβολής του νόμου και φορείς υπηρεσιών πληροφοριών, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, μαζί με παρατηρητές από την Ουκρανία και τη Λευκορωσία, συζήτησαν την τρέχουσα κατάσταση σχετικά με την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων. Οι εκπρόσωποι του ΗΒ, της Πολωνίας και της Λιθουανίας συμφώνησαν να εντείνουν τη συνεργασία τους για πιο αποτελεσματική επιβολή του νόμου, με διαρκείς έρευνες και διώξεις των δουλεμπόρων και των εμπόρων ανθρώπων στις τρεις χώρες, καθώς και για την προστασία των θυμάτων.
- ★ **Πορτογαλία:** Ο Εθνικός Εισηγητής για την Εμπορία Ανθρώπων υπερασπίστηκε στο Συμβούλιο της Ευρώπης τη [δεύτερη έκθεση της GRETA για την Πορτογαλία](#) σχετικά με την εφαρμογή από τη χώρα της [Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Δράση κατά της Εμπορίας Ανθρώπων](#). Η έκθεση δημοσιεύθηκε στις 17 Μαρτίου. Στο πλαίσιο του [3^{ου} Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων \(2014-2017\)](#), ο Εθνικός Συντονιστής (Επιτροπή Ιθαγένειας και Ισότητας των Φύλων) ζήτησε από όλες τις οργανώσεις της Ομάδας Εργασίας να υποβάλουν την έκθεση δραστηριοτήτων τους και το πρόγραμμα εργασιών για το 2017.

Η Μονάδα Καταπολέμησης Εμπορίας Ανθρώπων της Κεντρικής Διεύθυνσης Ποινικών Ερευνών της Πορτογαλικής Υπηρεσίας Μετανάστευσης και Συνόρων πραγματοποίησε σειρά δράσεων καταπολέμησης της εμπορίας, όπως για παράδειγμα: συμμετοχή στο EMPACT της Eurorol⁵ και ημερίδα Κοινής Δράσης για τις επιχειρησιακές συναντήσεις Εργασιακής Εκμετάλλευσης, όπως επίσης και μια συνεδρίαση ETUTU στην Αυστρία. Η Μονάδα, εκπροσωπώντας την Πορτογαλία, πραγματοποίησε επίσης δράση κατάρτισης για 15 συναδέλφους συνοριοφύλακες στο Algarve, ακολουθώντας το εγχειρίδιο της Frontex για τους συνοριοφύλακες.

8. ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΕ

- ★ Στις 2 Μαρτίου, η Επιτροπή παρουσίασε την [Τρίτη Έκθεση Προόδου για το Πλαίσιο Εταιρικής Σχέσης με τρίτες χώρες](#) σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο για τη Μετανάστευση. Από τη δρομολόγησή του τον Ιούνιο 2016, έχουν προκύψει ορισμένα αποτελέσματα σχετικά με τις πέντε υποσαχάριες χώρες προτεραιότητας (Νίγηρας, Μάλι, Νιγηρία, Σενεγάλη και Αιθιοπία). Σε αυτά περιλαμβάνεται μια μείωση στις αναχωρήσεις μεταναστών από το Agadez προς την Ευρώπη και μια αύξηση των οικειοθελών επιστροφών στον Νίγηρα, η εντατικοποίηση της συνεργασίας με την Αιθιοπία ως προς την εμπορία και την παράνομη διακίνηση ανθρώπων, όπως επίσης και ο συνεχής πολιτικός διάλογος με το Μάλι και τη Νιγηρία. Έχουν επιπλέον υιοθετηθεί τέσσερα συμπληρωματικά έργα για τη Σενεγάλη από το Καταπιστευματικό Ταμείο της ΕΕ.

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

- ★ **Τσεχία:** Τον Μάρτιο, η κυβέρνηση της Τσεχίας ενέκρινε τις προτεραιότητες οικονομικής ενίσχυσης για το 2017 στο πλαίσιο του Προγράμματος του Υπουργείου Εσωτερικών για την Αρωγή των Προσφύγων στις Περιφέρειες Καταγωγής και την Πρόληψη των Μειζονων Μεταναστευτικών Ροών. Το πρόγραμμα αυτό δημιουργήθηκε τον Σεπτέμβριο 2015 ως ειδικό εργαλείο αντιμετώπισης της μεταναστευτικής/προσφυγικής κατάστασης στην Ευρώπη. Μεταξύ των προτεραιοτήτων είναι η Μέση Ανατολή (το Χασεμιτικό Βασίλειο της Ιορδανίας και η Δημοκρατία του Ιράκ) και η περιφέρεια των Δυτικών Βαλκανίων (Δημοκρατία της Μακεδονίας και Δημοκρατία της Σερβίας). Εγκρίθηκε επίσης ένα χρηματοοικονομικό αποθεματικό ύψους CZK 20 εκ. (περίπου €750.000) για κατανομή στις περιοχές που χρειάζεται σύμφωνα με την τρέχουσα μεταναστευτική κατάσταση. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος για το 2017 ανέρχεται σε CZK 150 εκ. (περίπου €5,6 εκ.).

Στις αρχές του 2017, η κυβέρνηση ενέκρινε επίσης τις προτεραιότητες του ιατρικού ανθρωπιστικού προγράμματος MEDEVAC του Υπουργείου Εσωτερικών. Οι ζώνες προτεραιότητας περιλαμβάνουν τη Μέση Ανατολή (Ιορδανία, Ιράκ, Λίβανος) την Ανατολική Ουκρανία, την Αφρική (Μαρόκο, Σενεγάλη, Αιθιοπία, Κένυα) και την Ασία (Νεπάλ, Καμπότζη). Οι ιατρικές δραστηριότητες θα υποστηριχθούν με CZK 43 εκ. (περίπου €1,6 εκ.), ενώ CZK 12 εκ. (περίπου €450.000) θα χρησιμοποιηθούν στην ανάπτυξη

⁵ Ευρωπαϊκή πολυκλαδική πλατφόρμα κατά των εγκλημάτων απειλών.

ιατρικών υποδομών σε χώρες που πλήττονται από την ανθρωπιστική κρίση. Το Πρόγραμμα MEDEVAC εστιάζεται κυρίως σε χώρες όπου η ανθρωπιστική βοήθεια ή τα κενά υποδομών υγείας συνδυάζονται με την μεταναστευτική κρίση.

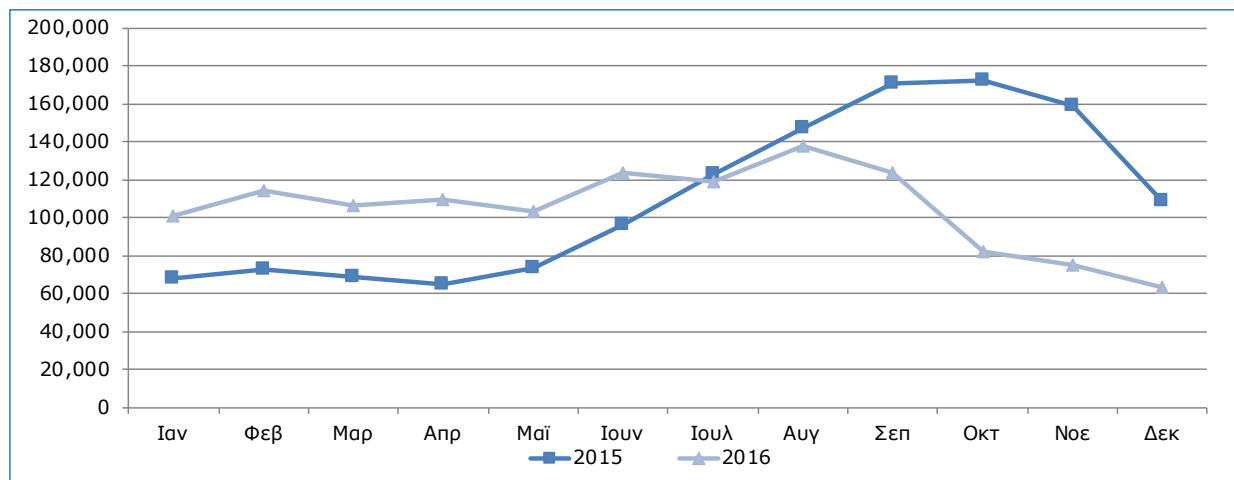
- ★ **Ιταλία:** Το «Ιταλικό Ταμείο για την Αφρική» λειτουργεί από την 1η Φεβρουαρίου, αφιερώνοντας €200 εκ. σε έργα συνεργασίας/πρωτοβουλίες καταπολέμησης της παράτυπης μετανάστευσης και ανάσχεσης της εμπορίας ανθρώπων. Το Ταμείο αφορά κυρίως πρωτοβουλίες συνεργασίας με τη Λιβύη. Η αρμοδιότητα διαχείρισης του Ταμείου ανήκει στο Υπουργείο Εξωτερικών, στον Ιταλικό Οργανισμό Συνεργασίας και στο Υπουργείο Εσωτερικών.
- ★ **Ισπανία:** Το διμερές Έργο Συνεργασίας Ισπανίας-Μαρόκου για τη δημιουργία ικανοτήτων στη διαχείριση της μετανάστευσης, της ένταξης και του ασύλου στο Μαρόκο ξεκίνησε με την πρώτη του δράση. Ένας υπάλληλος του Υπουργείου αρμόδιος για τους Μαροκινούς διαμένοντες στο εξωτερικό (Ministère chargé des Marocains resident à l'étranger et des affaires de la migration) πραγματοποίησε διαμονή για λόγους έρευνας στο Μόνιμο Παρατηρητήριο Μετανάστευσης διεξάγοντας μια στατιστική μελέτη για τους Μαροκινούς που διαμένουν στην Ισπανία.

Η 15η Συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Ισπανίας-Μαρόκου για Μεταναστευτικά Θέματα, έλαβε χώρα στις εγκαταστάσεις της Γενικής Γραμματείας Εισερχόμενης και Εξερχόμενης Μετανάστευσης στις 29-30 Μαρτίου με τη συμμετοχή εκπροσώπων Ισπανικών και Μαροκινών Υπουργείων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΕ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ, ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ.

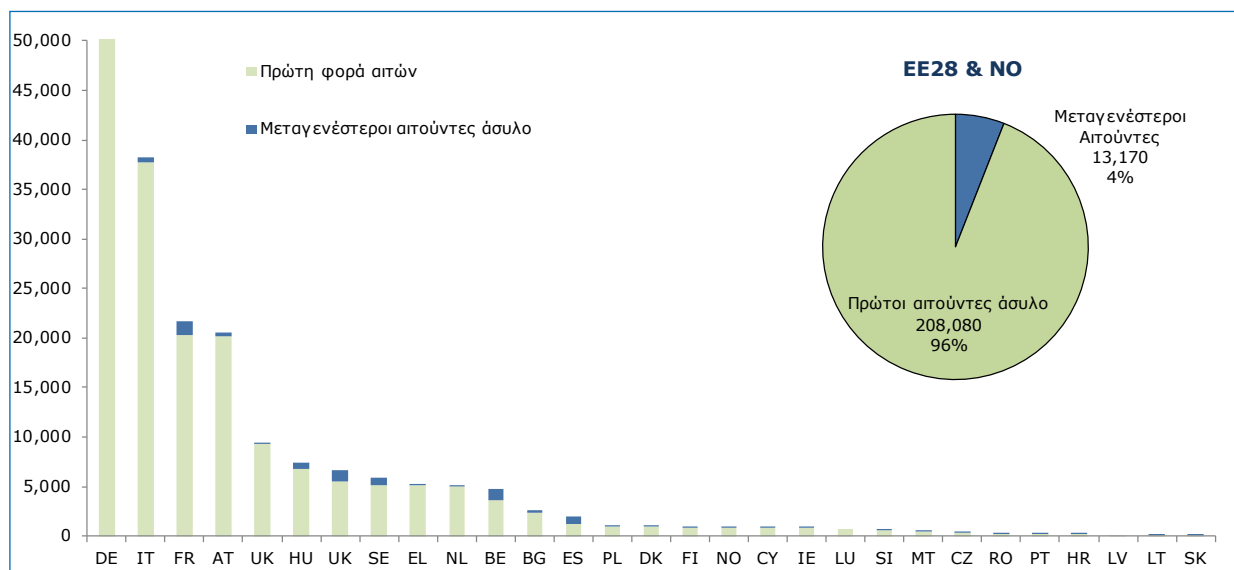
Δεδομένα ΕΕ

Σχήμα 1α: Αιτήσεις άσυλου στην ΕΕ28, Ιανουάριος 2015 - Δεκέμβριος 2016.

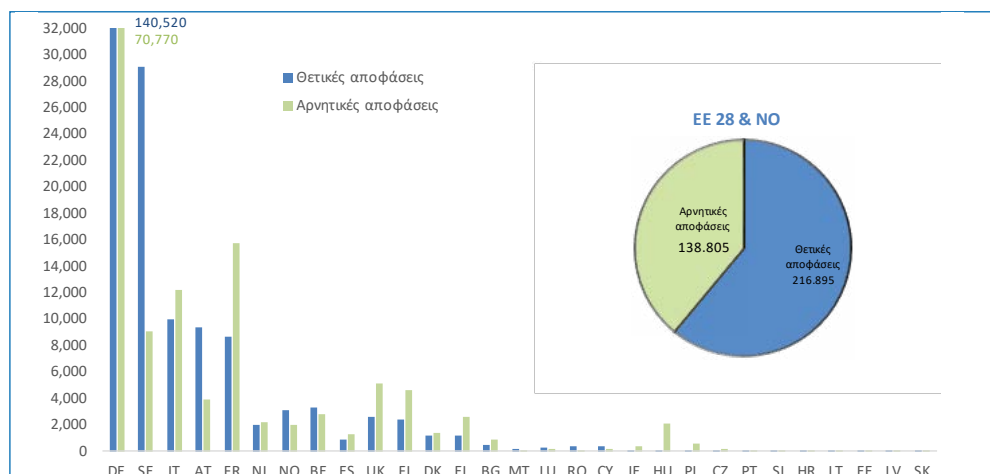
Πηγή: Eurostat [*migr_asyappctzm*], σύνολο αιτούντων άσυλο, πρόσβαση 5 Απριλίου 2017.

Σχήμα 1β: Αιτούντες άσυλο για πρώτη φορά και μεταγενέστεροι αιτούντες (από κοινού, αιτούντες άσυλο) στην ΕΕ28 και στη Νορβηγία, τέταρτο τρίμηνο 2016 (τριμηνιαία δεδομένα)

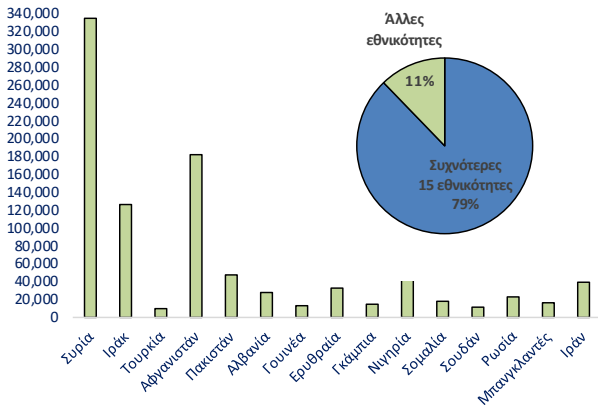
Πηγή: Eurostat [*migr_asyappctzm*], πρόσβαση 5 Απριλίου 2017

Σχήμα 2: Πρωτόδικες αποφάσεις άσυλου στην ΕΕ28 και στη Νορβηγία για πολίτες χωρών εκτός ΕΕ, τέταρτο τρίμηνο 2016 (τριμηνιαία δεδομένα)

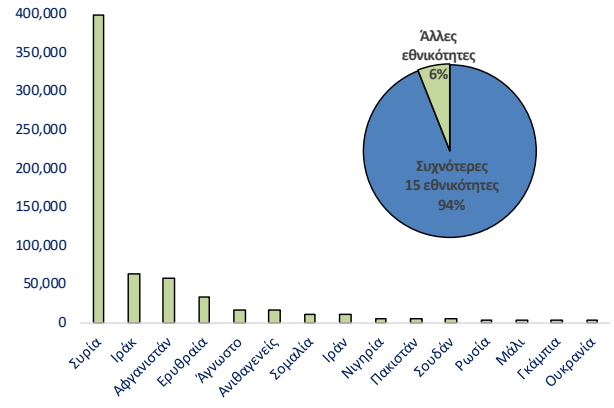

Πηγή: Eurostat [*migr_asycdfstq*], πρόσβαση 5 Απριλίου 2017 - Οι αρνητικές αποφάσεις περιλαμβάνουν επίσης «αποφάσεις Δουβλίνου» (σύμφωνα με το Άρθρο 4, Κανονισμός ΕΚ 862/2007).

Σχήμα 3α: Οι δεκαπέντε συχνότερες εθνικότητες αιτούντων άσυλο σε ΕΕ28 και Νορβηγία το 2016

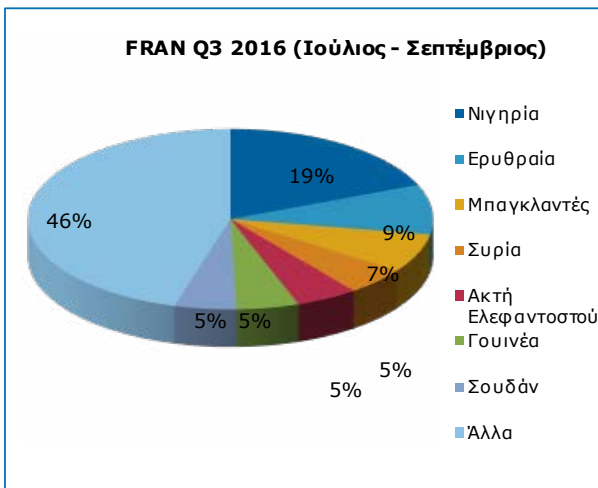

Σχήμα 3β: Οι δεκαπέντε συχνότερες εθνικότητες με θετικές αποφάσεις άσυλο σε ΕΕ28 και Νορβηγία το 2016

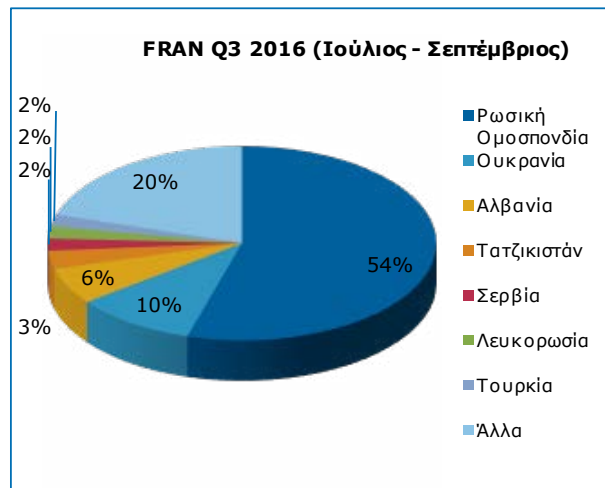

Πηγή: Eurostat [*migr_asyappctza* και *migr_asycdfsta*], πρόσβαση 12 Απριλίου 2017 - Οι αρνητικές αποφάσεις περιλαμβάνουν επίσης «αποφάσεις Δουβλίνου» σύμφωνα με το Άρθρο 4, Κανονισμός ΕΚ 862/2007).

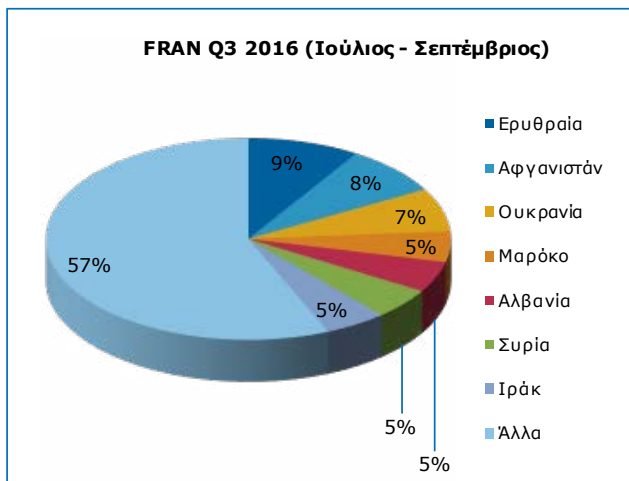
Σχήμα 4α: Παράνομη διέλευση συνόρων - Οι συχνότερες εθνικότητες (σε %)

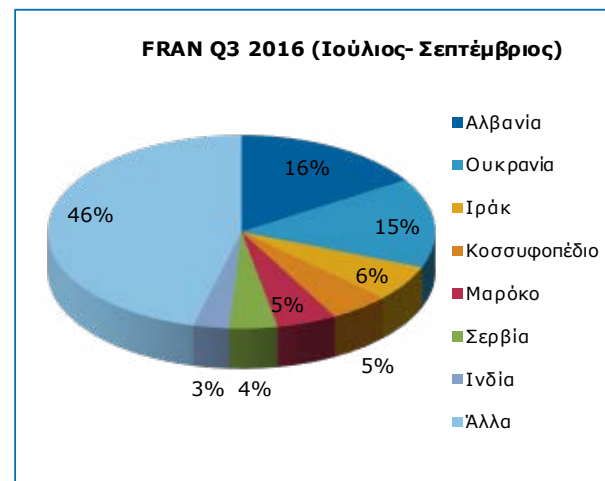
Σχήμα 4β: Άρνηση εισόδου - Οι συχνότερες εθνικότητες (σε %)

Σχήμα 4γ: Παράνομη διαμονή - Οι συχνότερες εθνικότητες (σε %)

Σχήμα 4δ: Αποτελεσματική επιστροφή - Οι συχνότερες εθνικότητες (σε %)

Πηγή: FRONTEX FRAN Τριμηνιαία Έκθεση Q3 2016 (Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2016)

Τελευταίες διαθέσιμες εθνικές

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΣΥΛΟΥ

- ★ **Κύπρος:** Στην Κύπρο σημειώθηκε σημαντική αύξηση στις αιτήσεις διεθνούς προστασίας τους πρώτους τρεις μήνες του 2017, κυρίως λόγω του αριθμού αφίξεων με πλοία στην Κύπρο, υποδεικνύοντας με νέα διαδρομή από την Τουρκία προς την Κύπρο (συνολικά 310 Σύροι υπέβαλαν αίτηση διεθνούς προστασίας μέχρι τις 10 Μαρτίου). Η αύξηση αφορά Σύρους αιτούντες, συμπεριλαμβανομένων ασυνόδευτων ανηλίκων και η παρουσία μελών των οικογενειών στην Κύπρο μπορεί να αποτελεί παράγοντα προσέλκυσης περισσότερων αφίξεων. Εξάλλου, στις 22 Μαρτίου έφθασαν στο νησί 18 πρόσφυγες από περιοχές που δεν βρίσκονται κάτω από τον αποτελεσματικό έλεγχο της Κυβέρνησης της Κύπρου (εδάφη κατεχόμενα από την Τουρκία), σε περιοχές ελεγχόμενες από την Κυπριακή Δημοκρατία. Έξι από τα άτομα αυτά ήταν ασυνόδευτοι ανήλικοι από τη Σομαλία ενώ 12 ήταν Σύροι, ένας από τους οποίους ήταν ασυνόδευτος ανήλικος. Στις 23 Μαρτίου, επτά ακόμα ασυνόδευτοι ανήλικοι από τη Σομαλία έφθασαν σε περιοχές ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία της Κύπρου ακολουθώντας την ίδια διαδρομή. Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι είναι η πρώτη φορά που Σομαλοί πολίτες φθάνουν μαζί με Σύρους σε αυτούς τους αριθμούς, χρησιμοποιώντας τη διαδρομή Μερσίνη - Κύπρος.
- ★ **Σλοβακία:** Η Υπηρεσία Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών δημοσίευσε την ['Εκθεση Στατιστικών 2016](#) η οποία περιέχει μια επισκόπηση του αριθμού αιτήσεων ασύλου, του αριθμού χορηγήσεων ασύλου ή επικουρικής προστασίας και τις κτήσεις ιθαγένειας για το 2016. Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης δεδομένα για τις εθνικότητες, τις ιθαγένειες, την ηλικία και στοιχεία για ασυνόδευτους ανηλίκους.
- ★ **Ηνωμένο Βασίλειο:** Η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία εξέδωσε το [Τριμηνιαίο Δελτίο Στατιστικών Μετανάστευσης](#) (σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Εργασίας και Συντάξεων και την Υπηρεσία Εθνικών Μητρώων της Σκωτίας) το οποίο δημοσιεύθηκε στις 23 Φεβρουαρίου. Σε αυτό παρέχονται τριμηνιαία στοιχεία για τις μεταναστευτικές ροές στο ΗΒ, τις θεωρήσεις, το άσυλο και την εγκατάσταση.
Στις 23 Φεβρουαρίου, το Υπουργείο Εσωτερικών δημοσίευσε τα [Στατιστικά Στοιχεία Μετανάστευσης Οκτωβρίου έως Δεκεμβρίου 2016](#). Σε αυτά παρέχονται τα τελευταία στοιχεία του ΗΒ για τους υποκείμενους σε έλεγχο μετανάστευσης, για την περίοδο μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 2016. Τα θέματα που περιλαμβάνονται αφορούν: εισδοχή, θεωρήσεις, εγκατάσταση, ιθαγένεια, κρατήσεις, απομακρύνσεις και εκουσίες αναχωρήσεις.

ΠΑΡΑΤΥΠΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

- ★ **Σλοβακία:** Το Προεδρείο Μεθοριακής Αστυνομίας και Αστυνομίας Αλλοδαπών της Αστυνομικής Διοίκησης δημοσίευσε τη [Στατιστική Επισκόπηση Νόμιμης και Παράνομης Μετανάστευσης στη Σλοβακία](#) για το 2016 όπου παρέχονται δεδομένα τόσο για τη νόμιμη όσο και για την παράτυπη μετανάστευση συμπεριλαμβανομένων των επιστροφών.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΩΠΙΣΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

- ★ **Πορτογαλία:** Σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Πολιτικής για τη Δικαιοσύνη (Υπουργείο Δικαιοσύνης), το Παρατηρητήριο Εμπορίας Ανθρώπων δημοσίευσε το «[Δελτίο Στατιστικών Δικαιοσύνης για την Εμπορία Ανθρώπων 2008-2015](#)» με σκοπό την υποστήριξη περαιτέρω ανάλυσης για την εμπορία και ολοκλήρωσε το έργο «Στατιστική Έκθεση Εμπορίας Ανθρώπων 2016».

Επικαιροποιήσεις για τη μεταφορά της νομοθεσίας ΕΕ στο εθνικό δίκαιο

ΝΟΜΙΜΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ

- ★ **Κύπρος:** Η Οδηγία για τους Εποχιακούς Εργαζομένους (2014/36/EU) και η Οδηγία για την Ενδοεταιρική Μετάθεση (ICT) (2014/66/EU) μεταφέρθηκαν στο εθνικό δίκαιο τις 27 Ιανουαρίου και τις 17 Ιανουαρίου αντίστοιχα.
- ★ **Λετονία:** Στις 2 Μαρτίου, ο νόμος «Τροποποίηση του Νόμου για τη Μετανάστευση» (αριθ.36, 16.02.2017) τέθηκε σε ισχύ. Με τον νόμο αυτό ενσωματώνεται το νομικό πλαίσιο της Οδηγίας για τους Εποχιακούς Εργαζομένους (Οδηγία 2014/36/EU) και της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την Ενδοεταιρική Μετάθεση (Οδηγία 2014/66/EU). Οι τροποποιήσεις αφορούν, μεταξύ άλλων τους ορισμούς των εποχιακών εργαζομένων στη Λετονία και την έννοια του ενδοεταιρικός μετατιθέμενου. Επιπρόσθετα, παρέχεται στα μέλη της οικογενείας όλων των εργαζομένων το δικαίωμα απασχόλησης, ενώ καθορίζονται και οι όροι ταξιδιού των ενδοεταιρικών μετατιθέμενων και των εποχιακών εργαζομένων. Οι τροποποιήσεις αφορούν επίσης και την Οδηγία για τη Μπλε Κάρτα ([Οδηγία 2009/50/EC](#)). Συντομεύεται ο χρόνος εξέτασης εγγράφων των ατόμων που ζητούν την Μπλε Κάρτα της ΕΕ σε 10 εργάσιμες ημέρες και είναι πλέον πιο εύκολο για άτομα χωρίς το απαιτούμενο επίπεδο μόρφωσης αλλά με επαγγελματική εμπειρία να λαμβάνουν τη Μπλε Κάρτα.
- ★ **Λουξεμβούργο:** Στις 3 Φεβρουαρίου, το Κυβερνητικό Συμβούλιο ενέκρινε το [σχέδιο νόμου](#) για τη μεταφορά της Οδηγίας 2014/50/ΕΕ της 16ης Απριλίου 2014 για τις ελάχιστες απαιτήσεις ενίσχυσης της κινητικότητας εργαζομένων μεταξύ των Κρατών Μελών για την κτήση και τη διατήρηση συμπληρωματικών δικαιωμάτων συνταξιοδότησης.

Στις 8 Φεβρουαρίου, το Κοινοβούλιο ενέκρινε σχέδιο νόμου προσαρμογής της κείμενης νομοθεσίας στον τομέα της νόμιμης μετανάστευσης, με το οποίο κυρίως μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2014/36/EU για τους εποχιακούς εργαζόμενους και η Οδηγία 2014/66/EU για τις ενδοεταρικές μεταθέσεις, εισάγοντας μια εξουσιοδότηση διαμονής για τους επενδυτές και ένα μηχανισμό συνέχισης δραστηριότητας, παραθέτοντας τους όρους με τους οποίους ένας εταιρικός αξιωματούχος, πολίτης τρίτης χώρας (*mandataire social*) μπορεί να υποβάλει αίτηση εξουσιοδότησης διαμονής, με επέκταση της περιόδου ισχύος της άδειας διαμονής της «Ευρωπαϊκής Μπλε Κάρτας» από δύο σε τέσσερα χρόνια και με τροποποίηση των διατάξεων σχετικά με την αλλαγή του καθεστώτος των σπουδαστών. Επιπλέον, απαλούνται οι διατάξεις περί οικογενειακής επανένωσης και επεκτείνεται το επιτρεπόμενο χρονικό διάστημα για τους ανήλικους και τις οικογένειες του από 72 ώρες σε επτά ημέρες. Ο [αντίστοιχος νόμος](#) δημοσιεύθηκε στις 20 Μαρτίου. Το Κοινοβούλιο [κάλεσε](#) την Κυβέρνηση να αναλάβει μια αξιολόγηση της λειτουργίας του Κέντρου Κράτησης, ειδικότερα σχετικά με την περίοδο κράτησης οικογενειών και ασυνόδευτων ανηλίκων.

Άλλα έργα ΕΔΜ και επερχόμενες εκδηλώσεις (βλ. επίσης ιστότοπο του ΕΔΜ)

- ★ **Κροατία:** Στις 22 και 23 Φεβρουαρίου μια Κροατική αντιπροσωπεία (Δήμαρχος της Rijeka και μέλη της Ένωσης Δήμων) παρέστη στην 8η Σύνοδο Ολομέλειας της Περιφερειακής και Τοπικής Συνέλευσης (ARLEM) στη Μάλτα, όπως και στο συνέδριο «Αντιμετωπίζοντας τα αίτια της μετανάστευσης και αποδοχή των μεταναστών». Η ολομέλεια της ARLEM διεξήχθη αμέσως μετά τη συνεδρίαση του Προεδρείου της Επιτροπής των Περιφερειών στη Μάλτα και υπήρχε και ένα συνέδριο για τη μετανάστευση στις 22 Φεβρουαρίου, με συνδιοργάνωση από την Επιτροπή των Περιφερειών και τη Μάλτα, στην οποία προσκλήθηκαν όλοι οι εκπρόσωποι της ARLEM.

Στις 9 Φεβρουαρίου, διεξήχθη στην πόλη του Vukovar στην Κροατία μια συζήτηση στρογγυλής τραπέζης για τις νέες αφίξεις μεταναστών και τις εθνικές μειονότητες. Η συζήτηση οργανώθηκε από το Σπίτι της Ευρώπης του Vukovar και από το Γερμανικό Ίδρυμα Friedrich-Ebert- στο Ζάγκρεμπ.

- ★ **Λουξεμβούργο:** Στις 22 Φεβρουαρίου, έλαβε χώρα στο Λουξεμβούργο το δεύτερο [εθνικό συνέδριο](#) (*assises nationales*) για την ένταξη σε τοπικό επίπεδο. Στο συνέδριο αυτό, 162 εκπρόσωποι δήμων και φορείς λήψης αποφάσεων αντάλλαξαν απόψεις με επαγγελματίες για θέματα που αφορούσαν την εκπαίδευση, την πρόσβαση σε προσιτές κατοικίες, τον πολιτισμό και την κοινωνική ζωή, ώστε να υπάρχει καλύτερη ετοιμότητα αντιμετώπισης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων αναγκών ένταξης.
- ★ **Ισπανία:** Στις 30 Μαρτίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τον Ρατσισμό και την Ξενοφοβία του Συμβουλίου της Ευρώπης (ECRI) διοργάνωσε σύσκεψη σχετικά με τη Σύσταση 15 για την Καταπολέμηση της Ρητορικής του Μίσους. Η εκδήλωση έλαβε χώρα στις εγκαταστάσεις της Γενικής Γραμματείας Εισερχόμενης και Εξερχόμενης Μετανάστευσης σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Σαραγκόσα.